Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши № 107 (13.369). 15 МАЙ 1966 йил ЯКШАНБА Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ МИНИСТРЛИГИНИНГ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ОЛТИНТОПГАН ҚЎРҒОШИН-РУХ КОМБИНАТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Руда қазиб олишни, мис ва қўрғошин-рух концентратлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари ҳамда янги технология процессларини ўзлаштирганлиги учун СССР Рангли металлургия министрлигининг В. И. Ленин номли Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати Ленин ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль, 1966 йил, 13 май.

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

МОСКВА, 14 май. (ТАСС). Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг IX пленуми бўлди.

Пленум ВЛКСМнинг XV съездида қуйидаги кун тартибини қараб чиқишни тасдиқ этди:

ВЛКСМ Марказий Комитетининг ҳисоботи ва комсомолнинг КПСС XXIII съезди қарорларини бажариш юзасидан вазифалари. (Докладчи — ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. Павлов).

ВЛКСМ Марказий Ревизия комиссиясининг ҳисоботи, (докладчи — ВЛКСМ Марказий Ревизия комиссиясининг раиси Р. А. Мусиевский).

ВЛКСМ Марказий органларини сайлаш.

Пленум ВЛКСМ Марказий Комитетининг комсомол XV съездига ҳисоботини қараб чиқди. ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. Павлов шу масала ҳақида доклад қилди.

Пленум ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи XV съездида ҳисобот докладини бир овоздан тасдиқлади.

БУТУН КУЧ
ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА

Республикамизда чигит экиш асосан тугалланди. Бу йил уруғ ерга ўтган йиллардагидан барвақтроқ тушди. Ҳавонинг мўътадил келиши, вақти-вақти билан ёмғир ёғиб туриши туфайли экилган чигит катта-катта майдонларда пешма-пеш униб чиқа бошлади. Ҳозир далаларимизда яшил квадратлар аниқ ҳосил бўлаётганлиги, ғўза парвариши эртароқ бошланганлиги янги беш йилликнинг биринчи пахтачилик йили хайрли келаётганининг белгисидир.

Деҳқон ҳосил учун курашнинг иккинчи босқичига кирди. Бу босқич давр ва иш миқёси эътибори билан энг масъулиятли, ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Ғўзанинг дастлабки парвариши ҳосил пишиб етилгунча узоқ муддат орасида қилинадиган ишлар ва пировард натижаларнинг ўлчови бўлади. Экишда қўлга киритилган дастлабки ютуқ ҳозирги кунда мустаҳкамланиб олинса, яъни ҳамма ерда тўла гектар таъмин этилса, ягана ўз вақтида сифатли ўтказилса, мурғак ниҳолларнинг бўғзини юмшатиш, қатқалоққа олдирмаслик, дастлабки ўғитлашни оби-тобида ўтказиш тадбирлари пухта амалга оширилса, шубҳасиз мўл ҳосил таъминланади.

Бунинг учун шу кунларда пахтакорларимиз ҳамма ишни баббаравар қўлга олишлари керак. Кўп йиллик тажрибалар, илғор фан ютуқлари кўрсатмаларини амалда татбиқ этишда моҳирлик кўрсатаётган чинакам деҳқон ишнинг бир кун, ҳатто бир соат эртаси жуда катта аҳамиятга эга эканлигини тушунади. Деҳқон экишда ва уруғни ердан барвақт чиқариб олишда муддатдан ютган экан, ғўза парвариши даврини ҳам қисқартириш, ҳосилни эрта етилтириш чорасини излайверади. Миришкор деҳқон буни ўз иш процессида муҳим шарт деб ҳисоблайди.

Анчагина колхоз ва совхозларда бу шарт изчиллик билан амалга оширилмоқда. Масалан, Бухоро область, Вобкент районидаги «Қизил байроқ» колхозида тўла гектар ҳосил қилиниб, ғўзалар иккинчи культивациядан чиқарилмоқда. Сурхондарё областининг Шўрчи районидаги Энгельс номли колхоз аъзолари 1100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил беришга аҳд қилишган. Азамат колхозчилар ва механизаторлар ҳамма пахта майдонида культивация билан бирга дастлабки озиқлантиришни юқори сифатли ўтказаётирлар. Фарғона областидаги «Ғаниобод» совхозида ғўза ердан бош кўтариши билан ҳамма чопиқ тракторлари ва ишчи кучлари далага сафарбар этилди. Совхозда ерни қатқалоқ босишига сира йўл қўйилмаётир. Шунинг учун ҳам бу ерда экин тез ривожланмоқда. Республикамизнинг ҳамма область ва районларидан ҳам ана шундай қувончли фактларни кўплаб келтириш мумкин. Пахтадан катта хирмон уйиш учун шарафли мажбуриятини бажариш йўлида ўзининг битмас-туганмас ғайрати, матонатини ишга солаётган пахтакорларимиз ғўзанинг дастлабки парвариши даврида бепоён далаларимизда чинакам қаҳрамонлик намунасини кўрсатмоқдалар.

Лекин шуниси ҳам борки, анчагина район, колхоз ва совхозларда ғўзанинг дастлабки парвариши бу йилги шароитга, вазиятга яраша олиб борилаётир, деб бўлмайди. Шу кунларда пахта далаларини кўздан кечирган киши хилма-хил манзарани кўради. Илғорлар ғўзаси бир қаричга етиб қолган бир пайтда, иккинчи томонда айрим далалар — чигит текис ундириб олинмаган, культивацияга киришилмаганлиги учун ёш ўсимлик тупроқдан бағрини ёзиб чиқолмаётир. Бир ерда иккинчи парвариш кетаётган бўлса, бошқа жойда экин яганасиз ётибди, гектарларни тўлдириб олиш учун кураш суст бормоқда. Бундай кўнгилсиз ҳолни ҳамма областда ҳам учратиш мумкин. Бунга сабаб ғўза парвариши оммавий равишда қизитиб юборилмаганлигидир. Чопиқ тракторлари ҳалигача тўла ишга туширилмаган хўжаликлар кўпгина бор. Сирдарё, Бухоро, Самарқанд областларида шундай аҳволни кўпроқ учратиш мумкин.

Мўл ҳосил учун курашнинг жанговар даврида турибмиз. 3 миллион 750 минг тонналик улкан хирмонни тиклаш учун зинама-зина, қадам-бақадам олға интилмоқ, елкама-елка туриб қаттиқ курашмоқ айни кунларнинг энг зарур вазифасидир. КПСС Марказий Комитети март Пленуми ҳар қанча маҳсулот етиштириш йўлини деҳқонларга кўрсатиб, катта имтиёзлар яратиб берди. Партиямизнинг XXIII съезди ҳамма меҳнаткашлар қатори пахтакорларимизни янги-янги зафарларга руҳлантириб юборди. Шон-шарафимиз, бойлик ва ифтихоримиз бўлган пахтани кўпроқ етиштириш учун бутун кучимизни ғўза парваришига сафарбар этайлик. Ҳозирги куннинг жанговар шиори шу!

Тўла гектар — мўл ҳосилнинг асоси. Ҳар гектарда ва ҳар бир қаторда нормал кўчат бўлиши, ҳар бир кўчат ўз ўрнини топиши керак. Ҳали вақт бор. Оласига чигит ва кўчат экишни бир зум бўлсин кечиктириш ярамайди. Ғўзани ёшлигида озиқлантириб олган деҳқон ҳосилдан ютиши тажрибада исботланган муҳим агротехникадир. Бу йил яганалашга алоҳида эътибор бериш талаб этилмоқда. Чунки, чигит тез кўкарди ва ғўзанинг ривожланиши илдам. Ортиқча экин ернинг ва озуқанинг кучини бекорга олмасин. Андижон областидан бошқа бирор областда квадрат-уялаб экиш плани бажарилмади. Шуни назарга олиб, ғўзани кўндалангига кирқишни ҳамма ерда яқин муддат ичида уюшқоқлик билан ўтказиш лозим. Ишни шундай ташкил этиш керакки, пахта майдонларида тез кун ичида яшил квадратлар ҳосил бўлсин. Бу йил республикамизда 1 миллион 175 минг тонна пахта машиналарда териб олинади. Шу кунларда прогрессив агротехникани кенг жорий этиш йўли билан машина теримига янада кенг йўл очиб бориш зарур.

СССР Олий Советига сайловлар яқинлашмоқда. Халқ бахт-саодатининг тантанаси намойиш қилинадиган шу улуғ айём кунни қувонч ва ифтихор билан қарши олиш учун бутун совет халқи зўр кўтаринки руҳ билан, ғайрати, ижоди қайнаб тошган ҳолда меҳнат қилмоқда. Пахтакорларимиз ҳам бу кунни ўзларининг анъаналарига кўра муносиб меҳнат намуналари билан нишонлайдилар албатта.

Бутун диққат ва эътиборни ғўза парваришини кучайтиришга қаратайлик, Ватанга мўл-кўл пахта етказиб бериш, пахтачилик шон-шуҳратини ошириш учун курашайлик.

Олимпион Ҳакимов Андижон районидаги «Гулистон» колхозининг илғор механизаторларидан бири. У хозир пахта далаларида биринчи марта культивация ўтказиб, намуна кўрсатмоқда. Ёш механизатор мавсумда 1200 гектар ғўза қатор ораларини культивация қилишни мажбуриятига олган. Суратда: О. Ҳакимов.
Г. Кечкин фотоси.

ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИГА ШАЙ БЎЛАЙЛИК

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети дон экинларини ўриб-йиғиб олишга тайёргарлик кўриш ва ўрим-йиғимни қисқа муддатларда ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Қарорда қайд қилинадики, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларини турмушга татбиқ қила бориб, бу йил лалмикор ерларда бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Бунда буғдойнинг харид нархлари оширилиши ва пландан ортиқча сотилган дон учун қўшимча юқори ҳақ тўлаш каби моддий стимуллар муҳим роль ўйнади.

Эндиликда асосий вазифа дон экинлари ҳосилининг қисқа муддатларда ва нобуд қилмасдан йиғиб олинишини таъминлашдан, давлатга дон сотиш ва уруғлик ҳамда ем-хашак фонди жамғариш планларини ўз вақтида бажаришдан иборатдир.

Кўпгина хўжаликлар бу йил дон экинларининг анча эрта пишиб етилишини ҳисобга олиб ҳозирнинг ўзидаёқ ҳосил ўрим-йиғимига тайёргарликни тугалламоқдалар. Бироқ умуман республика бўйича дон экинларини ўриб-йиғиб олишга тайёргарлик ўта қониқарсиз равишда олиб борилмоқда. 1966 йил 10 майга бўлган маълумотларга қараганда ғалла комбайнларининг атиги учдан бир қисми. Самарқанд областида эса бор-йўғи бешдан бир қисмигина тайёрланган. Шу вақтгача дон тозалаш техникаси, транспорт воситалари, тарози хўжалиги, омборлар, дон қабул қилиш пунктлари механизациялашган хирмонлар ва дон ташиладиган йўлларни тайёрлаш тугалланмаган. Комбайнчиларни танлаш ва уларни бир ярим-икки сменада ишлаш учун агрегатларга бирктиб қўйиш ишлари тамомланмаган.

Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг комбайнчиларни тайёрлаш тўғрисида 1966 йил 22 январда қабул қилган 27-сонли қарорини қониқарсиз бажармоқдалар. Қишлоқ хўжалик министрлиги совхозларда пландаги 1090 киши ўрнига бор-йўғи 500 комбайнчи «Узсельхозтехника» бирлашмаси эса пландаги 600 ўрнига атиги 380 комбайнчи тайёрлаган.

Экинларни текшириб чиқиш ҳали ҳамма ерда ҳам бошланган эмас.

Буларнинг ҳаммаси шунинг натижасида рўй бермоқдаки, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Дон маҳсулотлари ва аралашма ем ишлаб чиқариш саноати министрлиги, «Узсельхозтехника» бирлашмаси, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, жойлардаги қишлоқ хўжалик органлари, кўпгина колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари дон экинларини ўриб-йиғиб олишга ўз вақтида тайёргарлик кўришга етарли эътибор бермаётирлар ўрим-йиғим судралиб кетганлиги натижасида ҳосилнинг 20 процентгача қисми нобуд бўлган ўтган йилларнинг аччиқ сабоқларини эътиборга олмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ва уларнинг жойлардаги органлари, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олишни ҳар бир район ва хўжаликда бу йил 15-20 иш кунида тамомлаш вазифасини юклади.

Бу вазифани бажариш мақсадида қуйидагилар тавсия этилди:

— комбайнлар ва бошқа ўрим-йиғим машиналари ҳамда транспорт машиналарини ремонт қилиш суръатини кескин ошириш, бу ишни шу йил 1 июндан кечикмай тўла тугаллаш учун қўшимча ремонтчиларни жалб қилиш. Ўрим-йиғим техникаси ремонтини тезлаштириш ва уларга техника хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадларида суғориладиган зоналардан лалмикорликка етарли миқдорда кўчма устахоналарни олиб келиш;

— колхоз ва совхозларда омборлар, механизациялашган хирмонлар, тарози хўжалиги ва йўлларни тайёрлаш ишларини яқин кунлар ичида тугаллаш;

— барча ғалла комбайнларининг бир ярим-икки сменада ишлаши учун уларни комбайнчилар билан етарли таъминлаш.

Ғалла ўрим-йиғими бошлангунга қадар совхозлар ва «Узсельхозтехника» район бирлашмалари қошидаги курсларда комбайнчилар тайёрлашни тўла тугаллаш керак. Комбайнчиларнинг етишмаган қисмини қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ишлаётган механизаторларни ҳосил ўрим-йиғими даврида ишлаш учун жалб этиш йўли билан тўлдириш лозим.

Дон экинларини ўриб-йиғиб олишда колхоз ва совхозларга ёрдам бериш учун шу йил 10 июндан 10 июлгача ишлаб чиқариш практикаси ўтказиш программасига мувофиқ Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригация инженерлари институтининг тўртинчи курси студентларидан 150 киши республика областларига юборилади.

«Узсельхозтехника» бирлашмасига хўжаликларни запас қисмлар ва ремонт материаллари, автомобиль резинаси, аккумуляторлар, ёнғинга қарши инвентарлар билан таъминлаш, шу йилнинг биринчи ярмига белгиланган фонд бўйича ажратилган ғалла ўриш техникасини келтиришни тезлаштириш таъкидланади.

Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари ва аралашма ем ишлаб чиқариш саноати министрлиги дон қабул қилиш пунктларини тайёрлаш ишларини 10 июнгача тугаллаши, доннинг тўхтовсиз қабул қилинишини таъминлаши ва навли донни репродукциялари бўйича омборларга тўғри жойлаштириши керак.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, унинг жойлардаги органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига:

— дон экинлари пишиб етилгунга қадар ҳосилни чамалаб кўриш ва навли экинлар апробациясини тугаллаш, энг яхши участкаларни уруғлик учун ажратиш;

— дон сотиш билан биргаликда хўжаликларнинг уруғлик фонди учун эҳтиёжни тўла қоплайдиган даражада уруғлик тайёрлашини, шунингдек давлатга навли уруғлик топшириш юзасидан белгиланган планнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш;

— дон экинларини йиғиб олиш тугалланиши биланоқ, майдонларда сомонни йиғиб олиш ва ташиб чиқишга киришиш, ерларни кузги дон экинлари экиш учун ҳайдаш ишларини кучайтириш зарурлиги уқтирилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети заҳарли бегона ўтлар тарқалган майдонларда бегона ўтларни тозаламасдан туриб, дон экинларини ўриб-йиғиб олишни ман этди. Қоракуя касали билан зарарланган майдонларда ҳосилни дони думбул бўлган пайтда ажратиб ўриш усули билан йиғиб олиш таклиф қилинади.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги ва «Узсельхозтехника» бирлашмасига донни комбайнлардан хирмонларга ва тайёрлов пунктларига ташиш учун колхоз ва совхозларга область ижроия комитетларининг заявкалари бўйича юк автомашиналари ажратиш вазифаси юкланди.

Ўрим-йиғимга жалб қилинган автотранспортдан фойдаланганлик учун шофёрларга тўланадиган ҳақни кўшиб ҳисоб-китоб қилиш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1964 йил 23 майдаги қарорида белгиланган тартиб ўз кучини сақлаб қолади.

Автотранспортдан самаралироқ фойдаланиш учун қисқа масофаларга дон ташишда жиҳозланган автотрактор прицепларини кенг қўлланиш керак.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига, область ижроия комитетларига йўллар ва дон ташиладиган магистрал маршрутлардаги кўприклар ремонтини ғалла ўрим-йиғими бошлангунга қадар тугаллаш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узсельхозтехника» бирлашмасига ғаллачилик хўжаликларининг механизаторлари билан меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги қоидалари бўйича ҳосил ўрим-йиғими бошлангунгача қадар инструктаж ўтказиш вазифаси юкланди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига комбайнчилар ва ғалла ўрим-йиғимига жалб қилинган бошқа механизаторларга СССР Министрлар Советининг 1965 йил 25 июндаги қарорига мувофиқ натура ҳақи тўлашни кенг қўллаш тавсия қилинди. Шу билан бирга ғаллачилик хўжаликларининг барча ходимларига дон экинларини қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олгани учун рағбатлантирувчи ҳақ тўлаш тартибини тушунтирмоқ керак.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари ўрим-йиғимнинг бориши ва доннинг тайёрлов пунктларига жўнатилиши устидан қатъий контроллик ўрнатишлари, жўнатилаётган ғалланинг ҳужжатлари тўғри расмийлаштирилиши устидан мунтазам равишда назорат қилиб туришлари, донни талон-торож қилишнинг олдини олиш учун бошқа барча чораларни қўллашлари керак. Ғалла билан тайёрлов пунктига жўнатилаётган ҳар бир машина олдин хўжаликнинг ўзида ўлчаниши қоида бўлиб қолиши лозим.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Соғлиқни сақлаш ва Маданият министрликларига, «Ўзбекбирлашув»га хўжаликларнинг механизаторларига, ғалла ўрим-йиғимига жалб қилинган автоколлоналарнинг шахсий составига ва бошқа ходимларга узлуксиз медицина, савдо ва маданий-маиший хизмат кўрсатишни таъминлаш топширилди.

Область ва район партия комитетлари механизаторлар ва ғалла ўрим-йиғимида ишлаётган бошқа барча ходимлар орасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришлари, хўжаликлар, совхозларнинг бўлимлари, бригадалар, механизаторлар ўртасида дон экинларини қисқа муддатларда нобуд қилмасдан ўриб-йиғиб олиш, колхоз ва совхозларда уруғлик ва емлик фонди учун зарур бўлган ғаллани тўла жамғариш, давлатга дон сотиш планини ўз вақтида бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришлари керак. Қишлоқ меҳнаткашларига пландан ортиқча донни давлат оширилган нархлар билан сотиб олишини, бу, колхоз ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш, совхоз ишчилари ва колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш имконини беришини кенг тушунтириш лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети дон экинларини қисқа муддатда ўриб-йиғиб олиш учун кураш илғорларини рағбатлантириш мақсадида областлар, районлар ва совхозларга бериш учун уч кўчма Қизил байроқ таъсис этдилар. Қизил байроқлар ўрим-йиғимда, давлатга ғалла сотишда ва уруғлик фонди жамғаришда юқори кўрсаткичларга эришганлари учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг тавсиясига биноан шу йил 10 июндан бошлаб ҳар беш кунда топшириб турилади.

Байроқни топшириш билан бирга ҳосилни ўриб-йиғиб олишда ўрнак кўрсатган илғорларни рағбатлантириш учун областларга 1500 сўм, районларга 500 сўм ва совхозларга 300 сўм миқдорида пул мукофотлари ҳам берилади.

Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига дон экинларини ўриб-йиғиб олиш ва давлатга дон сотишнинг боришини кенг ёритиш вазифаси юкланди.

Л. И. Брежневнинг Румыния социалистик республикасида бўлиши

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Н. Чаушескунинг таклифига биноан, шу йил 10-13 майда ғайри-расмий визит билан Руминияда бўлди.

Ўртоқ Н. Чаушеску билан ўртоқ Л. И. Брежнев ўртасида дўстона суҳбатлар бўлиб ўтди. Бу суҳбатлар вақтида улар СССР билан Руминия Социалистик Республикаси ўртасида. КПСС билан Руминия Коммунистик партияси ўртасида ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари устида ҳамда ўзаро қизиқиш туғдираётган бошқа масалалар устида фикрлашиб олдилар.

СОВЕТ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ИСКАНДАРИЯГА КЕЛДИ

ИСКАНДАРИЯ, 13 май. **(ТАСС махсус мухбирлари).** СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, президент Жамол Абдил Носир ва совет ҳукумат делегациясининг аъзолари «Аттахрир» районида ўзлаштирилаётган дашт ерларни кўздан кечиргандан кейин бугун тушдан сўнг Искандарияга келишди.

Ҳурматли совет меҳмонларини кутиб олиш ва совет халқига дўстлик ҳамда чуқур миннатдорлик туйғуларини изҳор қилиш учун Искандария аҳолисидан минглаб кишилар йўлга чиқиб туришди. Улар шаҳарга кираверишдан то Расеттин саройига қадар ҳамма кўчаларни лиқ тўлдириб юборишди. Совет ҳукумат делегацияси Искандарияда икки кун меҳмон бўлиб турган вақтида ана шу сарой унинг қароргоҳи бўлади.

Искандарияга кира беришда

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

совет меҳмонлари билан президент Жамол Абдил Носирни шаҳар губернатори Ҳамди Ашур, Араб Социалистик Иттифоқи маҳаллий ташкилотининг секретари Лайсли Абдил Носир ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

А. Н. Косигин, Жамол Абдил Носир ва совет делегацияси аъзолари шаҳарнинг марказий кўчаларидан автомашиналарда оҳиста ўтиб борар эканлар, минглаб искандариялик лар уларни шодиёна хитоблар билан қутлайдилар, Совет ва Миср байроқчаларини силкийдилар.

Совет меҳмонлари билан президент Носир тушган машиналар бутун шаҳар орқали ўтиб, Расеттин саройига кириб боради.

Искандарияда меҳмонларни кутиб олиш Совет Иттифоқи халқлари билан Бирлашган Араб Республикаси халқлари ўртасидаги самимий ва мустаҳкам дўстликнинг яна бир далили бўлди.

СОВЕТ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

ИСКАНДАРИЯ, 14 май. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир кеча кечқурун совет ҳукумат делегацияси шарафига «Нади ассайд» номли овчилар клубида зиёфат берди.

Зиёфатда делегация бошлиғи СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан совет делегациясининг аъзолари; шунингдек СССРнинг Бирлашган Араб Республикасидаги элчиси Д. П. Пожидаев ҳозир бўлдилар.

Бирлашган Араб Республикаси томонидан биринчи вице-президент маршал Абдил Ҳаким Амир, Бош министр Закария Моҳиддин ва бошқа расмий кишилар, Искандария шаҳри жамоатчилигининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Зиёфат самимий дўстона вазиятда ўтди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ПРОФЕССОР М. Т. УРАЗБОЕВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мутахассислар тайёрлаш, фанни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Тошкент политехника институтининг ректори профессор Магамет Ташевич **Уразбоев Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль. 1966 йил, 14 май.

Усмон Юсупович Юсуповнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Олий Совет Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республикада социалистик қурилишлар даврида Усмон Юсупович Юсупов катта хизмат қилганлигини ҳамда жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашларнинг хоҳишларини эътиборга олиб «Усмон Юсупович Юсуповнинг хотирасини абадийлаштириш» тўғрисида қарор қабул қилди.

Катта Фарғона канали, Тошкент область Янгийўл районидаги «Халқобод» комбинати, Фарғона районидаги «Фарғона» боғдорчилик-узумчилик совхози, Фарғона районидаги 45-ўрта мактаб, Тошкент шаҳридаги Полиграфия кўчаси, Фарғона районидаги Каптархона қишлоқ Советларига Усмон Юсупов номи берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг эски биноси (Тошкент шаҳрида) жойлашган Гоголь кўчасида меъморий доска ўрнатилиб, унга У. Ю. Юсупов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаган йиллар ёзиб қўйилади.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар ижроия комитетига У. Ю. Юсуповнинг қабрида бюст ўрнатиш топширилди.

ИЛГАРИ САҲРО БЎЛГАН ЖОЙЛАРДА

ИСКАНДАРИЯ, 13 май. (ТАСС махсус мухбирлари). СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан совет ҳукумат делегациясининг аъзолари Бирлашган Араб Республикаси бўйлаб сафар қилишни давом эттирмоқдалар.

Совет меҳмонлари президент Жамол Абдил Носир билан бирга бугун эрталаб махсус самолётда Асвондан Искандария яқинидаги аэродромга келиб, чўлдаги ерларни ўзлаштириш қандай бораётганлиги билан танишмоқ учун шу жойда автомашиналарда Аттаҳрир (Ҳурият) вилоятига жўнадилар. Ҳурматли меҳмонлар билан бирга Аттаҳрирга биринчи вице-президент маршал Абдил Ҳаким Амир, Бош министр Закария Муҳиддин, Араб социалистик иттифоқининг Бош секретари Али Сабрий, миллат мажлисининг раиси Анвар Саодат ва бошқа расмий кишилар ҳам келдилар.

Аттаҳрир вилояти деҳқончилик учун яроқли ерларга ғоят танқислик сезаётган республика қишлоқ хўжалиги учун ниҳоятда катта аҳамиятга эга. Бирлашган Араб Республикасининг территорияси бир миллион квадрат километр бўлса, шундан салкам уч процентига, яъни Нил дарёси ёқасидаги тор чизиққа ўхшаш ерларга ва мамлакатнинг шимолий қисмидаги Дельта атрофига экин экилади. Қолган майдонларнинг ҳаммаси чўллардан иборат.

Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати мамлакат саноатини ривожлантириш планлари билан бир қаторда қишлоқ хўжалигини юксалтиришга ва экинзор ерларнинг кенгайтиришга катта эътибор бермоқда.

Янги ерларни ўзлаштиришда Совет Иттифоқи Бирлашган Араб республикаси халқига катта ёрдам кўрсатмоқда. СССР билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида тузилган битимларга мувофиқ, бизнинг мамлакатимиз 200 минг фаддон (80 минг гектардан кўпроқ) чўлни ўзлаштиришда республикага ёрдам бермоқда.

Чаноқлисдаги марказий қишлоқ хўжалик базасига Совет Иттифоқидан ҳар хил қурилиш, йўлсозлик ва қишлоқ хўжалик техникаси — экскаваторлар, земснарядлар, скреперлар, тракторлар ва бошқа машиналар ҳозирданоқ етиб келди.

Совет мутахассислари қишлоқ хўжалиги лойиҳаларини тузишда кўмаклашмоқдалар, малакали ишчи кадрлар тайёрламоқдалар. Аттаҳрирга совет Ўрта Осиёсидан келган экскаваторчилар бригадасининг бошлиғи А. А. Печонкин ҳозиргача мисрликлардан 20 га яқин экскаваторчи тайёрлаб етиштирди. Бундай мисолларни кўплаб айтиб бериш мумкин.

Совет меҳмонлари Совет Иттифоқи кўмаги билан чўл бағридан узиб олинган ва экинзорларга айлантирилган янги ерларни кўздан кечирадилар. А. Н. Косигин, совет делегациясининг аъзолари Ж. А. Носир билан бирга катта зовур қазишдаги ишларнинг бориши билан танишадилар. Бош министрнинг қишлоқ хўжалиги бўйича ўринбосари Абу Аннур, вилоят бош директори Фуад Амин ҳамда совет мутахассислари берган изоҳотларни диққат билан эшитадилар.

Дала ишларида банд бўлган ишчилар совет меҳмонлари билан президент Носирни қуршаб олиб, уларни гулдурос қарсаклар билан ва Совет — Араб дўстлиги шарафига айтилган хитоблар билан қутлайдилар.

Шундан сўнг А. Н. Косигин, Ж. А. Носир ва совет делегациясининг аъзолари Аттаҳрир вилоятининг ҳозиргача ўзлаштирилган ерлари бўйлаб машинада йўлга чиқадилар. Улар бир неча йил муқаддам яйдоқ чўлда барпо этилган район маркази — Аннаср шаҳрига келадилар.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар янги жойларга кўчиб борган мисрлик деҳқонларнинг турмуши билан танишадилар. Улар Аттаҳрир вилоятида етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари намуналарининг виставкасини кўрадилар.

Совет меҳмонлари маҳаллий театр мактаби ўқувчиларининг кучи билан берилган халқ қўшиқлари ва рақслари концертини томоша қиладилар. Рус тилида «Подмосковные вечера» қўшиғи ва совет ҳукумат делегациясининг Бирлашган Араб Республикасига қилган визитига бағишланган «Марҳабо!» номли халқ қўшиғи ийғилган кишиларнинг гулдурос қарсаклари остида араб тилида ижро этилади.

Совет меҳмонларига Аттаҳрир вилоятининг аҳолиси номидан эсдалик совғалари тақдим этилади.

Шундан сўнг совет делегацияси машиналарга тушиб, Искандария шаҳрига йўл олади.

Искандария ҳурматли меҳмонларни бениҳоя самимият билан кутиб олади. Денгиз бўйидаги бу шаҳарнинг аҳолисидан неча ўн минг кишилар плакатларни, Совет Иттифоқи ва Бирлашган Араб Республикаси байроқларини, гулдасталар ва транспарантларни кўтаргапича кўчаларга пешвоз чиқдилар.

Араб социалистик иттифоқининг ёшлар ташкилотлари, касаба союз ташкилотларининг вакиллари кўтариб олган плакатларга «Искандария совет халқини қутлайди», «Тинчлик учун курашувчиларга салом!», «Яшасин Араб — Совет ҳамкорлиги!», «Бизнинг дўстлигимиз — тинчликни мустаҳкамлаётган кучдир!», «Яшасин бутун дунёда тинчлик!» деган шиорлар ёзилган эди.

Шаҳарга кираверишдаги Муҳаррамбей майдонида ҳурматли меҳмонларни маҳаллий ҳукумат маъмурлари ва шаҳар жамоатчилигининг вакиллари билан Искандариядаги совет жамоаси аъзолари кутиб оладилар. Кутиб олувчилар орасида Искандария губернатори Ҳамди Ашур, Араб социалистик иттифоқи бўлимининг бош секретари Лайси Абдил Носир, ҳарбийларнинг вакиллари ва бошқа расмий кишилар бор эди. Ҳурматли меҳмонлар тушган турнақатор машиналар шу ердан шаҳар кўчалари бўйлаб Рассеттин саройига юради. Бу саройда совет ҳукумат делегацияси Искандарияда меҳмон бўлиб турган вақтда унинг қароргоҳи бўлади.

А. СТУПАК,
И. БЕРЕЗНИКОВСКИЙ.

СССР ПРОКУРАТУРАСИДА

12 ва 13 майда СССР Прокуратураси коллегиясининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Бу мажлисда иттифоқдош республикаларнинг прокурорлари, бир қанча автоном республикалар, ўлка, область, шаҳар, районларнинг прокурорлари қатнашди. Коллегияда КПСС XXIII съездининг қарорлари асосида социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибларни янада мустаҳкамлаш соҳасида прокуратура органларининг вазифалари тўғрисида СССР Бош прокурори Р. А. Руденконинг доклади муҳокама қилинди.

Коллегиянинг ишида КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири В. И. Лапутин, СССР Олий судининг раиси А. Ф. Горкин, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги давлат хавфсизлиги комитети раисининг биринчи ўринбосари Н. С. Захаров, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети аппаратининг масъул ходимлари, СССР халқ контроли комитети, СССР ва РСФСР Олий судларининг, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги юридик комиссия, РСФСР Жамоат тартибини сақлаш министрлигининг раҳбар ходимлари, СССР ва РСФСР прокуратуралари марказий аппаратларининг ходимлари, юрист олимлар қатнашдилар.

Докладда ва коллегия мажлисида қатнашган кишиларнинг нутқларида безорилик билан ва шахсга қарши қасддан қилинадиган бошқа жиноятлар билан курашни кучайтириш, давлат ва жамоат мулкининг ўғирланишига қарши, жиноий совуққонлик, хўжасизлик, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришга қарши ва давлат интизомини бошқа йўсунда бузиш, халқ хўжалигига катта зарар етказилишига қарши курашни кучайтириш зарурлиги, қонунларнинг пухта бажарилиши устидан прокуратура назоратини кучайтириш, гражданлар ҳуқуқларининг ва қонун томонидан қўриқланадиган манфаатларининг бузилишига йўл қўймаслик зарур эканлиги айниқса таъкидлаб ўтилди.

ХАЛҚ МАОРИФИ ЮКСАЛИШДА

«Давлат қурилиши, хўжалик ва маданий қурилишда, янги кишини вояга етказишда мактабнинг, ўрта ва олий ўқув юртларининг роли жуда катта», — дейилади КПСС XXIII съездида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган докладда. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз ёш авлодни тарбиялаш, унга пухта илм бериш ишига йил сайин ғамхўрлик қилиб келмоқда. Мамлакатимизда коммунистик қурилишни амалга ошириш — мактаб олдига катта вазифалар қўяди, халқ маорифи системасини борган сари такомиллаштира боришни тақозо этади. Чунки ёшларда дастлабки илмий дунёқараш, меҳнатга муҳаббат ва бошқа жуда кўп маънавий фазилатлар мактаб партасида шаклланади.

Совет даврида республикамиз маорифи жуда юксалди. Буни биз областимиз мисолида ҳам кўрсак бўлади. Областда 15 ўқув юрти мавжуд бўлиб, фақат Бухоро педагогика институтининг ўзида 2 мингдан ортиқ ўғил-қиз таълим олмоқда. Кечки умумтехника факультетида эса 800 дан зиёд киши ўқимоқда.

Ёш авлодни коммунистик ғоялар руҳида тарбиялаш ишига катта аҳамият бериб келаётган область партия ва совет ташкилотлари кейинги пайтда мактаблар, мактаб-интернатлар ва болалар муассасаларидаги ишларни янада яхшилаш соҳасида анча тадбирларни амалга оширдилар. Фақат кейинги беш йилнинг ўзида оталиқ корхоналар, колхоз ва совхозларнинг кучи билан 71 мактаб, шунингдек 2,5 мингдан ортиқ синф хоналари қурилди. Шу давр ичида 144 ўқув кабинети, 152 устахона ва 192 теплица қурилиб, ишга туширилди.

Мактабларда ўқиётган талабаларнинг сони йил сайин ортиб бормоқда. Агар 1958 — 1959 ўқув йилида мактабларда 90821 бола ўқиган бўлса, эндиликда бу сон 172 мингга етди.

Область мактабларида ишлаётган ўқитувчиларнинг кўпчилиги Бухоро педагогика институтини битириб чиққан маҳаллий кадрлардир. Республикамизда халқ маорифини юксалтиришга катта ҳисса қўшган бу олий ўқув юрти ташкил этилгандан бери 10 мингдан ортиқ мутахассис кадр етказиб берди.

Биз халқ маорифи соҳасидаги ютуқларимиз ҳақида гапирар эканмиз, Бухоро шаҳридаги 1- мактаб ўқитувчиси Н. А. Крутихина, 12-мактаб ўқитувчиси Н. А. Белоусова, Ромитан районидаги К. Цеткина номли мактабдан К. Ражабов, Навоий районидаги 19-мактаб ўқитувчиси А. Қосимов сингари ёш авлодга илм беришдек қийин ва масъулиятли соҳада бир неча йилдан бери ишлаб келаётган ходимларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Маориф соҳасидаги энг яхши тажрибаларни оммалаштириш мақсадида областда илғор тажриба мактаблари ташкил этилди.

Эндиги беш йилликда халқ маорифи янада тез суръатлар билан юксалади. 1970 йил охирига келиб область мактабларининг сони 533 га, уларда ўқиётган талабаларнинг сони эса 230 мингга етади.

Педагог кадрлар тайёрлаш иши ҳам яхши йўлга қўйилади. Педагогика институтида ёрдамчи хоналар, лабораториялар, ётоқхоналар ва спорт шаҳарчасига эга бўлган янги ўқув корпуси қурилиши ҳозирданоқ бошлаб юборилди.

Шунингдек, кечки ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларини кенгайтиришга ҳам алоҳида аҳамият берилади. 1958 — 1959 ўқув йилида бундай мактабларда 2 мингга яқин киши шуғулланган бўлса, 1970 йил охирига келиб бу сон 12 мингдан ортади.

Маълумки, мактабгача бўлган муассасалар тармоғи қанча кенгайса, хотин-қизларнинг жамоат ишидаги ҳиссаси ҳам оша боради. Шунинг учун бу беш йилликда болалар боғчалари ва яслиларини кенгайтириш масаласига жуда катта эътибор берилган. Областимизда 150 дан ортиқ мактабгача бўлган муассасалар ишга туширилади, фақат колхозлардаги болалар боғчалари ва яслиларининг ўзида тарбияланувчиларнинг сони олти мингга ортади.

Бухоро областида 17 та мактабдан ташқари муассаса, 7 та музика ва олтита спорт мактаби ишлаб турибди. 1970 йилгача мактабдан ташқари муассасаларнинг сони яна ортади, 11 та музика мактаби бўлади, уларда 2500 киши шуғулланади, қишлоқларда 3 та музика мактаби очилади.

Болаларнинг ёзги дам олиш масалаларига ҳам эътибор кучайтирилади. 1965 йил ёзида соғломлаштириш майдончалари ва лагерларида 35 минг бола дам олган бўлса, 1970 йилда шаҳар ва колхоз пионер лагерларида 60 мингдан ортиқ бола дам олади.

Область мактаблари қошида 208 бошланғич партия ташкилоти иш олиб бормоқда. Улар болалар тарбияси масаласида янги-янги усул ва формалардан фойдаланмоқдалар.

Бизда ўқув-ишлаб чиқариш бригадалари тобора кўпаймоқда. Тўғри, уларни ташкил қилишда аввал анча камчиликларга йўл қўйилди, баъзи бир хўжалик раҳбарлари бу бригадаларни қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари, ўғитлар билан вақтида таъминламадилар, баъзилари эса ўқувчилар бригадасидан қўшимча ишчи кучи сифатида фойдаланишга уриндилар. Бундай камчиликларга мактаб бошланғич партия ташкилотлари ўз вақтида чек қўйдилар. Эндиликда ўқувчилар химия, биология, физика ва бошқа фанлардан олган назарий билимларини амалда қўллаб кўрмоқдалар. Масалан, Вобкент районидаги Ибн-Сино номли мактаб ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаси аъзолари биология ўқитувчиси Д. Равшанов раҳбарлигида бир неча йилдан бери гектаридан 25-35 центнердан «оқ олтин» етиштирмоқдалар. Бу бригада Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг уч марта медалини олишга муваффақ бўлди. Шунингдек, Ғиждувон ва Қоракўл районларидаги ўқувчилар пахтачилик бригадаларининг иши ҳам мақтовга сазовор. 1965 йили область ўқув-ишлаб чиқариш бригадалари ўрта ҳисобда гектаридан 29 центнердан пахта етиштирдилар. Пахтачилик бригадаларидан ташқари, Томди районидаги бир қанча мактабларда ташкил этилган чорвачилик бригадаларида ҳам ўқувчиларимиз ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар, фан билан практиканинг алоқасини амалда синаб кўрмоқдалар.

Ҳозир область партия ташкилотлари олдида бу йил битириб чиқаётган ўқувчиларни олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ҳамда турли корхоналар ва колхозларга ишга жойлаш масаласи турибди. Чунки бу йил область бўйича 10361 бола ўрта мактабни битириб чиқади. Область партия ташкилоти бу соҳада бир қанча конкрет тадбирларни амалга оширди.

Халқ маорифи иши областда бу беш йилликда янада ривожланади.

У. КАМОЛОВ,
Ўзбекистон КП Бухоро область комитетининг секретари.

ЮЗ КИЛОГРАММЧИ ПИЛЛАЧИЛАР

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Жданов номли колхоз аъзолари Термиз районида биринчи бўлиб давлатга пилла сотиш планини ўтган йилдагидан 12 кун олдин адо этдилар. Қабул пунктига пландаги 270 ўрнига 275 центнер пилла етказиб берилди, 570 қути уруғнинг ҳар қутисидан ҳозиргача 55 килограммдан пилла териб олинди.

Чорвоқ гидроэнергетика комплекси қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ерда улкан сув омбори ва электростанция қуриляпти. Суратда: Чирчиқ дарёси сувини ташлама каналга узатиб турадиган туннел иншоотининг бир томондан кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

Ўзбекистон сайлов округларида округ комиссияларининг мажлислари бўлиб ўтди. Бу мажлисларда СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар юксак сиёсий активлик вазиятида рўйхатга олинди.

Қуйидагилар депутатликка номзод қилиб рўйхатга олиндилар —

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Наманган** сайлов округидан — Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхози комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи **Маннон Жалолов.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Чортоқ** сайлов округидан — Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси **Жўрабой Охунов.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Бухоро шаҳар** сайлов округидан — СССР газ саноати министри **Алексей Кириллович Кортунов.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Бухоро қишлоқ** сайлов округидан — Вобкент районидаги Жданов номли колхоз бригадири **Акром Мавлонов.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Навоий** сайлов округидан — Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари **Қаюм Муртазоев.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Самарқанд шаҳар** сайлов округидан — Самарқанддаги 26 Боку комиссари номидаги шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси **Галина Степановна Карпова.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Термиз** сайлов округидан — Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари **Нуриддин Муродович Муродов.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Гулистон** сайлов округидан — Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз раиси **Назира Йўлдошева.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Янгиер** сайлов округидан — «Голодностепстрой»га қарашли «Сантехмонтаж» бошқармаси санитария техниклари бригадири **Николай Сосипатрович Бармин.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Тошкент Октябрь** сайлов округидан— Тошкент машинасозлик заводи электр слесарлари бригадасининг раҳбари **Серафима Ивановна Иванова.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Янгийўл** сайлов округидан — Янгийўл районидаги Киров номли колхоз участкасининг мудири **Турсуной Охунова.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Фарғона** сайлов округидан — Қува районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси **Мусо Шербўтаев.**

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Урганч** сайлов округидан — Урганч районидаги «Пахтакор» колхозининг бригадири **Ойша Жуманиёзова.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Андижон** сайлов округидан — СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Владимир Алексеевич Кириллин.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Наманган** сайлов округидан — Наманган шойи тўқиш фабрикасининг ишчиси **Салима Асқарова.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Бухоро шаҳар** сайлов округидан — Янгиқозғон чуқур пармалаш нефть қидирув экспедициясининг пармалаш мастери **Эргаш Ҳикматов.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Бухоро қишлоқ** сайлов округидан — Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз бригадири **Хадича Ходиева.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Термиз** сайлов округидан — СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг раиси **Николай Николаевич Месяцев.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Ангрен** сайлов округидан Ўзбекистон касаба союзлари советининг раиси **Мирғиёс Аббосович Зоидов.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Қўқон** сайлов округидан — Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг бригадири **Қурбон Кенжаев.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Ленинград** сайлов округидан — Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари **Фахриддин Шамсутдинович Шамсутдинов.**

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Тўрткўл** сайлов округидан — Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Давлат Ешимбетов.**

Қорақалпоғистон АССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўткзувчи **Мўйноқ** сайлов округидан — Мўйноқ балиқ консерва заводи тунука банка цехининг ишчиси **Тансия Филипповна Салопина.**

Қорақалпоғистон АССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Нукус** сайлов округидан — Нукус тикувчилик фабрикасининг мотористи **Улпари Магзанова.**

Қорақалпоғистон АССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Тахтакўпир** сайлов округидан — Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари **Раъно Хабибовна Абдуллаева.**

Қорақалпоғистон АССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Чимбой** сайлов округидан — Чимбой районидаги «Қорақалпоқ» совхозининг сут соғувчиси **Олтингул Наримбетова.** (ЎзТАГ).

ХУШХАБАРЛАР

Ўзбекистон ССР Хоразм область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари СССР Олий Совети сайловини кутиб олишга тайёргарлик кўриб, давлатга қоракўл тери сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

* * *

Андижондаги «Электроаппарат» заводи беш йилликнинг биринчи йилида эллик минг магнит пускателларини ишлаб чиқариши лозим. Пускателларнинг тажриба туркуми тайёрланди. Янги буюмларни кўплаб ишлаб чиқариш учун конвейер қурилмоқда. (ЎзТАГ).

43 КОРХОНА ЯНГИЧА ИШЛАШ СИСТЕМАСИГА КЎЧИРИЛДИ

Шу йилнинг биринчи кварталида планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтган корхоналар экономистларининг 5 майда Москвада кенгаши очилди. Кенгашда СССР Госплани, министрликлар ва давлат комитетларининг раҳбар ходимлари қатнашмоқда. Мазкур корхоналарнинг КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумида қабул қилинган янги иқтисодий система асосида ишлаб тўплаган дастлабки тажрибалари якунланмоқда.

Саноатнинг ўн етти тармоғидаги 43 комбинат, завод ва фабрика шу йил бошида янги системага ўтказилди. Кенгашда шу нарса қайд қилиб ўтилдики, янги системага ўтишнинг дастлабки ойлариданоқ мазкур корхоналарда хўжаликни бошқариш даражаси кўтарилди, асосий фондлар ва оборот маблағларидан, ички резервлардан фойдаланиш яхшиланди. Натижада реализация қилинаётган маҳсулотнинг ҳажми илгари белгилаб берилган пландагига нисбатан анча кўпайди. Корхоналар ошириб қабул қилган квартал плани қарийб тўрт процент ортиғи билан бажарилди.

Янгича ишлаш шароитига ўтган заводлар ва фабрикаларда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан етти процент кўпайди.

Иккинчи кварталда яна икки юз корхона янги системага ўтказилади. Бу корхоналар дастлабки 43 завод ва фабриканинг тажрибасини албатта ҳисобга олишлари керак. (ТАСС).

ҚУТЛУҒ КАСБ

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Кишини меҳнат улуғлайди, камолга етказади, иззат-икромга сазовор қилади, эл-юртга танитади. Меҳнаткаш одам ҳамиша эл-юрт ғамини ейди. Шундай хислатга эга бўлганлар қўшқанот пайдо қилгандек юксакликларга парвоз этадилар. Холхўжа Баҳодиров ҳам шундай кишилардан.

Куни кеча республикамиз пойтахтининг биқинида кенг қанот ёзаётган ва тез юксалиб бораётган Чилонзор массивида бўлдим. Массивнинг ўн биринчи секторида тикланаётган ғиштин иморат бунёдкорлари билан суҳбатлашдим. Бу ерда Тошкентдаги 153-қурилиш трестининг Холхўжа Баҳодиров бошлиқ коммунистик меҳнат комплекс бинокорлар бригадаси ишлаяпти. Янги қад ростлаётган бино май ойи ичида меҳнаткашларга совға қилинади. Бинонинг пойдеворидан тортиб ғишт териш, суваш, ойна деразаларини ўрнатиш, эшикларини жойлаштириш, бўяш ва пардозлаш ишларигача — иморат қурилишидаги ҳамма ишлар шу комплекс бригада коллективининг қўлидан чиқади.

Ишчилар даврасида бўлганимда бригада бошлиғи Холхўжа Баҳодиров тўғрисида кўп мақтовларни эшитдим. Бригададаги деярли ҳамма ишчилар Холхўжанинг қўлида касб ўрганган шогирдлар экан.

Хуллас, бригададаги 28 кишининг қайси биридан сўрасангиз Холхўжа Баҳодиров ҳақида ҳаяжонланиб, ҳурмат-иззат, миннатдорчилик изҳор қилиб гапиради. Ҳақиқатан ҳам Холхўжа Баҳодиров ўз меҳнати билан обрў-эътиборга сазовор бўлган, довуруғ таратган кишилардан. У раҳбарлик қилаётган бригада коллективи жуда аҳил, бир-бирига ҳамдард ва ҳамкор. Бинокорликка оид илғор тажрибаларни дадиллик билан амалга оширишда шиддаткор. Бригада коллективи КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун кураш мусобақасининг олдинги сафида бормоқда. Смена топшириқларини 130-135 процент бажараётган шарафли касб эгалари шу кунларда июнь ойи ҳисобига меҳнат қилаётирлар.

Холхўжа Баҳодиров ва унинг шербилак коллективи Чилонзор меҳнаткашларига жуда қадрдон. Чунки бригада шу массив тиклана бошлагандан буён 2 мактаб, 5 мактабгача болалар муассасаси, 21 та кўп квартирали уй-жой бинолари тиклади. Баҳодировчилар қурган иморатларда 816 оила истиқомат қилмоқда. Бригада звенолардан ташкил топган. Ҳар бир звено қурилиш ишларининг маълум соҳасини — дурадгорлик, ғишт териш, пардозлаш, бетон қуйиш каби ишларни бажаради.

Зилзила туфайли анчагина оилалар бошпанасиз қолди. Уларнинг кўпчилиги бирин-кетин тайёр уйларга жойлаштирилмоқда. Бироқ, кўпгина оилалар ҳали чодир шаҳарчаларда истиқомат қилмоқда. Бу ҳол қурувчиларга жуда катта масъулият юклайди. Ҳар бир бинокор иш вақтидан, резерв ва имкониятлардан ўринли фойдаланиб мумкин қадар баракалироқ меҳнат қилиш, биринчи галда уй-жой бинолари қурилишини тезлаштириш ғамини емоқда.

Зилзилагача бригада 996 ўринли мактаб биносини қураётган эди. Бригада аъзоларининг бир қисми мактаб қурилишини тугаллаш арафасида. Коллективдаги қурувчиларнинг асосий қисми Чилонзорда ғиштдан тикланадиган уй-жой биноларини қуришга киришди. Қисқа муддатда бинонинг пойдевори қўлдан чиқарилди. Ғишт териш ишлари бошлаб юборилди.

Ўртоқ Баҳодиров бинокорликда суяги қотган абжир йигит. Суҳбатлашиб ўтирибмиз-у бир дақиқа жим қолди. Қошлари чимирилди. Пешанасидаги ҳолини қадоқ қўллари билан сийпаб қўйди. Сўнгра шундай деди:

— Ашхобод зилзиласи нечагидек ёдимда. Икки қош ораси каби яқин қўшнимиз туркман халқи бошига тушган мусибатни тезроқ бартараф қилиш мақсадида Ашхободга отланган эдим. Ашхободда кўпгина уй-жой ва маиший бинолар қурилишида иштирок этганман. Тажрибали усталарнинг илғор иш усулларидан ўрганганман. Зилзила туфайли уй-жойсиз қолган ашхободликларга бинокорлик касбим билан ҳамдард ва ҳамкор бўлганман. Тошкентликлар ҳам зилзила туфайли анча зарар кўришди. Биз, бинокорлар иш кўрсатишимиз керак бўлиб қолди. Бригадамиз аъзолари вақт ва қурилиш материалларини тежаб-тергаб сарфлаш, уй-жойлар қурилишини тезлаштириш мажбуриятини олишди.

Бинокорлар иш бошиси Х. Баҳодиров тўғри айтади. Қурувчиларнинг масъулияти шу неча кундузда янада ошди. Уларнинг қўли билан тикланган биноларга бошпанасиз қолган тошкентликлар пешма-пеш кўчиб киришмоқда.

Кўп йиллик баракали ва намунали хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган, сурункасига икки марта Тошкент шаҳар Советига депутат қилиб сайланган жамоатчи, тадбиркор, ўз касбига ихлос қўйган ташкилотчи Холхўжа Баҳодиров СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Юксак ишонч бригада коллективини меҳнатда зафарларга руҳлантирмоқда. Улар ҳукуматимизнинг олий органига ўтказиладиган сайловлар кунини янги муваффақиятлар билан нишонлаш учун кураш мусобақасини кучайтириб юбордилар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

КУЧ-ҚУДРАТИМИЗ—ДЎСТЛИКДА!

Республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатини бирдамлик билан маъқулламоқдалар, бутун куч ва имкониятларини азиз Тошкентимизни тезроқ қуришга, обод этишга сарфламоқдалар.

Суратда: Москвадан Тошкентга келган бинокорлар янги бинолар қуриладиган жойларни кўздан кечирмоқдалар.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ШАҲРИМИЗНИНГ ЭРТАНГИ ЖАМОЛИ

Тошкент шаҳар бош архитектори А. ЯКУШЕВ ҳикоя қилади:

Гўзал шаҳримиз табиат офати сабабли анча шикастланди. Бутун-бутун маҳаллалар, кварталлар бузилиб, Тошкентимиз ҳуснига доғ бўлиб қолди. Минглаб оилалар бошпанасиз қолди. Лекин тошкентликлар ҳар қандай қийинчиликларни енгишга қодир бўлган матонатли, меҳнатсевар, ўз шаҳрининг чинакам жонкуярлари эканликларини ана шу ташвишли кунларда амалда исботладилар. Саховатли кишиларимиз уйи бузилган оилаларни ўзларининг қайноқ бағриларига олдилар, республикамиз шаҳар ва қишлоқларининг меҳнат аҳли, бутун мамлакат шу қийинчилик дамларида тошкентликларга ёрдам қўлини чўздилар.

Шаҳар ижроия комитети ҳузурида бино ва иншоотларни тиклаш юзасидан Бош бошқарма ҳам ташкил этилди. Шаҳар ижроия комитетининг капитал қурилиш бошқармаси кенгайтирилиб, унга ижроком раисининг биринчи ўринбосари раҳбарлик қиладиган бўлди. Архитектура-планлаштириш бошқармаси Бош бошқармага айлантирилди. Ҳамма район ижроия комитетларида капитал қурилиш, архитектура-планлаштириш ва уй-жойларни ҳисобга олиш ҳамда тақсимлаш бўлим ва бошқармалари тузилади.

Партия ва ҳукуматимиз Тошкентда зилзила оқибатларини тугатиш ва уни қайта қуришга жуда катта моддий ва пул маблағлари ажратдилар. Қилинадиган ишлар миқёсининг накадар улканлигини биргина шу факт билан ҳам изоҳлаш мумкинки, **беш йиллик мобайнида 4,4 миллион квадрат метр уй-жой қад кўтаради.** Бу ғоят катта ишнинг бажарилиши зилзила сабабли юз берган жароҳатни батамом тузатиш имконини беради.

Азамат шаҳримизнинг архитектура жамолини белгиловчи маркази қандай бўлади? Кўп газетхонларни ҳозир ана шу масала қизиқтирмоқда. Илгари шаҳарнинг бу қисмида 350 минг квадрат метр ҳажмида қурилиш ишлари олиб бориш мўлжалланган эди. Зилзила етказган зарарнинг муфассал ўрганилиши бунга тузатиш киритишни тақозо қилди. Ҳозир 450 минг квадрат метр саҳнда қурилиш бўлиши кутилмоқда.

Хўш, Тошкент маркази деяпмиз, унинг ўзи қанақа, қандай ҳажмда бўлади? Қисқача қилиб айтганда, марказ шарқ томонда Гоголь кўчаси, ғарбда Фуркат, жануб ва шимолда Титов ва Горький магистраллари бўйлаб чегараланади.

Шаҳар марказини қисқа муддатда бунёд қилиш учун бир қатор масалаларни ҳал этишга тўғри келади. 3-4 ой ичида бу ерда қуриладиган 9 қаватли йирик панелли уйларнинг ишчи чертёжларини тайёрлаш зарур. Бу вазифа шаҳардаги типовой ва экспериментал лойиҳалаш зонал илмий-текшириш институти зиммасига юкланди.

Келгуси йилнинг бошларига келиб бу уйларни қуриш учун ишлатиладиган панеллар тайёрловчи корхона маҳсулот бера бошлаши керак. Мазкур ишни биринчи уйсозлик комбинати коллективи ҳал этади. «Ташгипрогор» институти барча инженерлик коммуникациялари лойиҳасини жуда қисқа фурсатда тайёрлаб беришга сафарбар этилди.

Коммунизм қурувчиларининг олдинги сафида бораётган танти бинокорлар ва бутун шаҳар жамоатчилигининг кучи билан гўзал шаҳримизнинг жамолини гулдай яшнатамиз. Бу ишда биз якка эмасмиз. Бепоён Ватанимизнинг ҳамма бурчакларидан дўсту биродарларимиз қардошлик ёрдами қўлини чўзмоқдалар. Мамлакатимиз марказий шаҳарларидан кўплаб мутахассислар йўлга чиқди, киевликлар бўлса шаҳримизга етиб келишди. Яқин кунларда Москва ва Ленинграддан 300 киши келиши кутилмоқда.

Янги Тошкентни барпо этишда қатнашадиган биродарларимиз учун алоҳида майдонлар ажратиб беріляпти. Жумладан, қардош украин бинокорлари Ленин, Кафанов, Титов, Шевченко кўчалари районида иш олиб борсалар, москваликлар Энгельс, Братск, Ленин, Лоҳутий кўчалари чегараларида белгиланган кварталда замонавий бинолар қурадилар. Худди шунингдек Ленинград, Минск ва Тбилисидан, Иттифоқ министрликларидан келадиган қурувчиларга ҳам маълум участкалар ажратиб берилди. Улар ўз зиммаларига олган қурилишларни батамом битказиб, тайёр уй калитларини топширгунча иш олиб борадилар.

Марказда олиб бориладиган иш тартиби қандай бўлади, деган савол туғилиши табиий. Маълумки, кейинги кунларда яроқсиз уйлар тез бузилмоқда. Ҳозир бу ишда икки мингдан зиёд ҳарбий хизматчи ва студентлар қатнашмоқда. Қудратли механизмлар ёрдами билан улар яшаш учун хавфли бўлган юзлаб биноларни текисладилар.

Тайёргарлик ишлари марказда қурилишни тез суръатлар билан олиб боришни бир оз секинлаштиради. Лекин бу ҳол уй-жой биноларини қуриш суръатига сира таъсир этмайди. Ҳозирги вақтда фақат Чилонзор ва Шимолий-Шарқ районларигина эмас, Рисовая ва Қорақамич массивлари ҳам жадал суръатлар билан қурилиш олиб бориладиган районлар қаторига киритилди. Қорақамичнинг ўзидагина бу йил ҳамшаҳарларимиз ва ёрдамга келган қардошларимиз кучи билан иккита микрорайон қад кўтаради.

Тошкентимиз яқин орада илгаригидан ҳам кўркам, Совет Шарқининг гул ва боғ шаҳри бўлиб қолиши учун ҳамма чоралар кўрилмоқда.

● ◆ ●

АДРЕС — «ТОШКЕНТ ФОНДИ»

«Тошкент. Давлат банки конторасы. 170064-сон счёт». Бу адрес шу кунларда бутун Ўзбекистонда яхши маълум. Зилзила оқибатларини тугатиш учун республикадаги меҳнаткашларнинг коллективлари кўнгилли равишда берган ёрдам пулидан дастлабки 50 минг сўми ана шу «Тошкент фонди»га келиб тушди.

Самарқанд, Бухоро, Каттақўрғон, Нукус, Жума, Янгиер ва аҳоли яшайдиган бошқа жойларнинг меҳнаткашлари ёрдам пулининг дастлабки қисмини топширганликларини банкда Ўзбекистон телеграф агентлиги мухбирига маълум қилишди.

Тошкентни тезроқ тиклаш учун бошланган ватанпарварлик ҳаракати шаҳарларда яшовчи аҳолининг ҳамма табақалари орасига кенг ёйилганлигини давлат банкида таъкидлаб ўтишди. Медиклар, темирйўлчилар, машинасозлар, тўқимачилар ва бошқа касблардаги кишилар табиий офат оқибатларини тугатиш фондига бир кунлик маошларини беришга қарор қилганликларини билдирмоқдалар.

ТОШКЕНТГА ҚАРДОШЛАРЧА ЁРДАМ

ТАСС МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИ

Қозоғистон бинокорларининг бир группаси Ўзбекистон пойтахтига жўнаб кетди. Олмаота уйсозлик комбинати Тошкентда тўрт қаватли йирик панелли бир неча уй қуради. Бинолардаги бутун-бутун қаватларнинг конструкциялари Қозоғистондан махсус поездларда келтирилади. Олмаоталиклар қурилиш ишларининг ҳаммасини ўз кучлари билан бажарадилар.

Грузия бинокорлари Тошкентда саҳни 25 минг квадрат метр уй-жой қурадилар. Грузия Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети шу тўғрида қарор қабул қилди. Зарар кўрганларга ёрдам бермоқ учун малакали ишчилар, инженерлар, лойиҳачилар Тошкентга жўнайдилар.

Украина бинокорлари Ўзбекистон пойтахтида юз минг квадрат метр ҳажмида уй-жой қурадилар. Қардош республика мутахассисларининг биринчи группаси бу ерга келди. Ўзбек нақшлари билан бир қаторда украин миллий нақшлари ҳам бўлади. Тошкент «Крешчатиги» пойдеворини қуриш май ойига мўлжалланди.

Харьковликларнинг махсус темир йўл эшелони Ўрта Осиёга қараб йўл олди. Бу — қурилиш монтаж бошқармасининг поездидир. Поезд составида кранлар, бетон қориштириш машиналари ва бошқа машиналар бор. Ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчилар ва бошқа мутахассислардан 250 га яқин киши Тошкентнинг вайрон бўлган районларини тиклашда ёрдам бериш ниятида эканлигини билдирди.

Белоруссия меҳнаткашлари зилзиладан зарар кўрган шаҳарга автосамосвалларни, кучли МАЗларни, бульдозерларни, ойна, сувоқ материалларини юбордилар. Улар Ўзбекистонга етказиб бериладиган газлама, пойафзал, мебель ва бошқа товарларнинг миқдорини кўпайтирдилар. Белоруссия лойиҳачилари, электр пайвандчилари ва бошқа ходимлар ҳам Тошкентга борадилар.

Автомашиналар колоннаси кўшни Қирғизистондан Тошкентга қараб йўл олди. Бу машиналарда бинокорлик материаллари ва механизмлар етказиб берилади. Отрядда бинокорлар ва энергетикларнинг катта бир группаси бор. Фрунзе вакиллари Тошкентда махсус қурилиш участкасини ташкил этадилар. Тўқтағул ГЭСи иккинчи автобазасининг коллективи бир кунлик иш ҳақини Тошкент меҳнаткашларига ёрдам фондига топширди.

Тюмендаги қурилиш машиналари заводининг меҳнаткашлари Тошкентдаги қурилишлар учун бетон қориштириш машиналари етказиб бериш йиллик планини май ойида бажаришга қарор қилдилар. Шу ойнинг ўн куни ичида 26 агрегат жўнатилди.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ШОЛИ ЭКИШ КЕЧИКТИРИЛМАСИН

Қорақалпоғистон Автоном республикаси шоли етиштиришда Ўзбекистонда етакчи ўринни эгаллайди. Автоном республиканинг илғор шоликорлари бу йил сув танқис бўлганлигига қарамай шоли экишни зўр уюшқоқлик билан барвақт бошлаб юбордилар. Совхозларнинг ўнлаб илғор бўлимлари, бригадалари ва звенолари экишни аллақачон тугаллаб, ҳозир экинни озиқлантириш, суғориш ишларини бошлаб юбордилар.

Қўнғирот районидаги «Олтинкўл», Чапаев номли, Чимбойдаги «Майёб», «Октябрь», Тўхтакўпирдаги «Маданият» совхозларининг шоликорлари мўл ҳосилни кўзлаб экиш суръатини кун сайин кучайтирмоқдалар. Улар Автоном республика шоликорлари беш йилликнинг биринчи йилида 43,1 минг тонна шоли етиштириш ва шундан 37 минг тоннасини давлатга сотиш, ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини камида 23,7 центнерга етказиш юзасидан олинган мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши учун курашга муносиб ҳисса қўшишга интиляптилар.

Лекин ҳамма хўжаликларда ҳам шоли экиш бир меёрда боряпти, деб бўлмайди. Экишни ҳамма ерда 25 майгача тугаллаш зарур. Шунга қарамай, кўпчилик хўжаликларда иш жуда суст боряпти. Ўртоқ Г. Пак директорлик қилаётган «Равшан» совхозида 2500 гектардан энди 480 гектар, ўртоқ А. Пак директорлик қилаётган «Партия XXII съезди» совхозида 2000 гектардан 409 гектарга, ўртоқ М. Жалиев директорлик қилаётган «Қораўзак» совхозида 1400 гектардан 356 гектарга шоли экилди, холос.

Ана шу совхозларнинг кўпчилик бўлим ва бригадаларида шоли экиладиган майдонлар ҳали ҳайдалгани ҳам йўқ. «Совет Қорақалпоғистони» колхозида экиш плани ҳозиргача атиги 23 процент бажарилди. Бу ерда 200 гектардан ортиқ ер ҳануз ҳайдалмасдан турибди. Хўжаликнинг тўрт бригадасига уруғлик шоли етказиб берилмаган.

Ўзбекистоннинг йирик шоликор райони ҳисобланган Қорақалпоғистонда экишнинг аҳволи ана шундай қониқарсиз давом этяпти. Автоном республика бўйича шоли экиладиган 17610 гектар ердан қарийб 3000 гектари ҳайдалмаган, экишга тайёрланган 6544 гектар майдондан эса фақат 5057 гектарига уруғ экилди. Экилган шолига етарли сув бериш, озиқлантириш ҳаддан ташқари кечиктирилмоқда.

Бунинг устига шоличилик хўжаликларида 297 тонна уруғликнинг етишмаслиги ҳам деҳқонларнинг қўлини тутяпти. Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва совхозлар тресты раҳбарлари экиш суръатини тезлаштириш учун тегишли чора ва тадбирларни кўрмаяптилар. Агар Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги уруғлик шоли етказиб беришда шошилинч ёрдам кўрсатмаса, экиш планининг тўла ва ўз вақтида бажарилиши хавф остида қолади. Оқибатда шоли етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган топшириқ бажарилмай қолиши мумкин.

КПСС XXIII съезди Директиваларида Амударё қуйи оқимини йирик шоликор районга айлантириш алоҳида таъкидланган. Демак, шундай экан беш йилликнинг биринчи йилидан бошлаб белгиланган экиш планини тўла адо этиш учун курашмоқ керак. Шоли қанча тез ва сифатли экилса, ҳосил шунча мўл бўлишини унутмаслик лозим.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАДАДКОРЛАР ОВОЗИ

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). — Биз сизлар билан ҳамиша биргамиз, қадрдон тошкентлик биродарлар, — демоқдалар Сурхон водийсининг барча меҳнаткашлари. Табиий офат сабабли Тошкент аҳолиси бошига тушган жиддий ташвишга ҳамдардлик билдираётган сурхондарёликлар ўз ҳис-туйғуларини амалда ҳам исбот қиляптилар. 10 май куни Термиз шаҳар давлат банкининг «Тошкент фонди» счётига 1 минг 85 сўм пул тушди.

Бу жорий счётга ҳар куни 1000-1500 сўм пул тушиб турибди.

Область марказида яшаётган қурувчи, врач, алоқа ходимларининг катта қисми Тошкентга бориб ишлаш истагини билдирмоқда. Термиз қурувчиларидан бир группаси Тошкентга кетиб, темир йўл ишчи ва хизматчилари учун иккита бино қуришга киришди. Куни кеча яна бир группа қурувчилар Тошкентга жўнаб кетди.

А. ХАЛИЛОВ.

ҲАМДАРД ЮРАКЛАР

Зилзила натижасида зарар кўрган тошкентликларга халқимиз айтганидек, бир дона майизни қирққа бўлиб ейишга тайёр турган қон-қардошлари, бутун мамлакат меҳнаткашлари ёрдам қўлини узатмоқдалар.

Янгийўлдаги 2-босмахонанинг печать, муқовалаш цехлари ишчилари бир кунлик иш ҳақларини тошкентликларга ёрдам учун ажратдилар.

Биргина матбачилар эмас, Янгийўл шаҳар ва районининг бутун меҳнат аҳли тошкентликларга ёрдам пулини жўнатиб турибдилар. Куни кеча «Чинозпромстрой» қум-шағал карьери, «Стройиндустрия» трестининг Чиноздаги 19-СМУ участкалари ишчи ва хизматчилари ҳам бир кунлик иш ҳақларини «Тошкент фонди»га ўтказдилар.

Т. ИБРОҲИМОВ,
О. ТИЛОВБЕРДИЕВ.

Тошкент сейсмик станцияси хабар қилади

10 майда юз берган зилзиладан кейинги кунларда ҳам Тошкентда бир неча марта кучсиз тебранишлар қайд қилинди. Мухбиримизга «Тошкент» сейсмик станциясидан хабар қилишларига кўра, 11 май тунда 4 марта, 12 май эрталаб эса 3 марта кучсиз тебранишлар бўлиб ўтган.

12 майдан 13 майга ўтар кечаси соат 21 дан 17 минут ўтганда 2 балл, соат 00-22 минутда 5 балл, эрталаб соат 9 дан 17 минут ўтганда эса 2 баллдан камроқ тебранишлар қайд қилинган. 14 майга ўтар кечаси эса тебранишлар яна ҳам сусайган. Уч марта 2-3 балли тебраниш рўй берган.

ТОЖИКИСТОН КЎМАГИ

Тожикистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети зилзиладан зарар кўрган Тошкент шаҳри аҳолисига ёрдам кўрсатиш тўғрисида махсус қарор қабул қилдилар. Шу қарорга асосан республика Қурилиш министрлиги 1966 йилда Ленинобод уй қурилиши комбинатида тайёрланган қурилиш материалларидан Ленинобод қурилиш трестининг кучи билан Тошкент шаҳрида 5330 квадрат метр ҳажмдаги 4 та 44 квартирали йирик панелли уй қуриб беришга даъват этилди. Бундан ташқари Душанба уй қурилиши комбинатида тайёрланган материаллардан Тошкентда 2610 квадрат метр ҳажмда 2 та 32 квартирали уй қурилади.

Республика Госстройи Тошкент шаҳрида қуриладиган уй-жойларнинг техника ҳужжатларини шу йилнинг иккинчи кварталида тайёрлаб беради.

Тожикистон Қурилиш материаллари саноати министрлигига 1966 йилда Тошкентга ишлаб чиқариш иш планидан ва фонддагидан ташқари 10 минг тонна цемент, 1000 тонна ганч, 2000 куб метр гипс тошлар, 2 минг тонна товар гипс, 500 минг дона сликат ва 150 минг дона пишиқ ғишт, 2 минг тонна аглопорит етказиб бериш вазифаси юклатилди.

МИРМУҲСИН

ВАСВАСА ГИРДОБИДА

ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ

Тундаги кучли зилзила Фаридун Фарруховичнинг юраги қолиб фикру хаёлини ҳам ўйнатиб юборди: у гулзор ўртасидаги капа ичида ёнбошлаб ётганича қимир этмай тонг оттирди. Рўпарадаги, ой нури тушиб турган панжара гулчин айвонига-ю, биллур қандиллари шовдираган хоналарига қарашга ҳам қўрқарди. Гўё у қимирласа яна зилзила бошланадигандай... Жувонмарг бароқ мушукнинг девордан ўта туриб тупроқ тушириб юборгани ҳам юрагини шиғиллатди. Атрофида болалари пишиллаб ухлашар. Дўндуқхон ҳам (маҳалладагилар уни Ювилирхон дейишади) дудоғу билакларида, қулоғу бармоқларида дурри-гавҳарлар, олтин безаклар йилтираб, бир жаҳон бўлиб ухлаб ётарди. Фаридун момоқаймоқ хонимига ҳам қиё боқмасди. У ваҳшат ичида хаёл сурар: кучли вулқон тешиб чиқармиш... Японлар балиқ олиб келган эмиш. Бу гапни кимдир ануғ-тануғ айтди... Агар у тешиб чиқса нима бўлади? Тошкентнинг ости сув эмиш, бўлмаса бунчалик ер гумбурлаб қимирлармиди?.. деди у ўзига ўзи. У капа ичидан иморатга кўз ташлар: иморат ўкраяр, оёғи остидаги ер асов отдек ҳозироқ Фаридун домлани кифтидан ошириб ташлашга тайёр кўринарди. У илоҳиётга ишонмаса ҳам мендан нима кетди дегандек ичида «субҳон облоҳ»ни уч бор айтиб қўйди.

Фаридун домла шу алфозда тонг оттириб, эрта билан ўз шофери Норқўзига машинани тайёрлашни буюрди. Аллақандай зарур ҳужжатларини, сберкнижкаларини рўмолга тугди. Баъзи кийим-кечакларини устма-уст кийиб, уч фарзанди, хотинини олиб ҳеч кимга билдирмай шаҳардан чиқиб кетди. Норқўзи деразаларга мих уриб, эшикка катта қулф солганини кўчада олазарак бўлиб турган Ҳайри холадан бўлак маҳаллада ҳеч ким кўрмади ҳам.

Шу куни кечга бориб домланинг шаҳардан чиқиб кетгани маҳалладагиларнинг қулоғига етиб ҳаммани ўйлатиб қўйди. Бунинг устига кундуз куни икки кишининг унинг ҳовлисига кириб, дарз кетган деворларига қарагани ва шундан сўнг домланинг ғойиб бўлгани наҳотдек васвасани қўқон араванинг ғилдирагидек қилди. Одамлар бир-бирига қараб, нима гап дегандек хаёл суришар, ер остидаги ёвуз куч юракларга қўрқинч соларди.

Кундузги тўрт баллик зилзила — иморатларнинг қисир-қисири ваҳимани кучайтирди. Кўзлари симобдек ўйнаган ҳомиладор бир аёл кўча ўртасига тушди — у Фаридун домла кетган томонга нажот тилаб тикиларди: қани домла қайтиб келса-ю уни ҳам ўз машинасида шаҳардан олиб чиқиб кетса... Баъзи кишилар кундузи келган икки одам Фаридун домла қулоғига бир нима шивирлади хаёл қилиб, узоқ уруғларникидан бошпана сўрашни ўйлашди. Наҳотки Фаридун домла бундай фалокат бўлишини биздан яширган бўлса?! Наҳотки шундай тушунган одам ўз ҳамшаҳарларининг ер қаърига кириб кетишини истаса-ю бир оғиз сўз демаса?! Во ажабо! Жон деган нарса шунча ширинми!

Васваса, миш-миш ҳақиқатни чулғай бошлади. Ахир денгизларда пароход чўкса капитани ҳам бирга чўкади-ку! Ёки кинода шундай-ю, ҳақиқатда бошқачами?! Фаридун домлага ишониб бўлмайдими — унда бизнинг домланинг қадимги риёкор домлалардан фарқи нима?! — деб хуноб бўлди кекса коммунист, пенсионер Назар ака. «Сабр қилинглар, деди бир чол, — шайтон васваса солмасин».

— Ҳой, Сўфи, қўйтикондек ёпишиб, одамларни қўрқувга солманг, деди Ҳайри хола, — бор ўғлим, ҳомиладор хотинингга қара. Зилзила ўтиб кетади.

Маҳалла, кўркам кўча шу куни кечқурун ҳам одатдагидек гавжум, чароғон бўлди. Лекин биттагина — Фаридун Фарруховичнинг уйи қоп-қоронғу, хўмрайиб, кимсасиз ётди. Бу кеча зилзила бўлмади, одамлар тинч ухлашди, итлар ҳам вовулламади. Орадан уч кун ўтгач Фаридун яна ўша машинасида қайтиб келиб, ҳовлисига кириб кетди. Бир дамдан кейин дарвозаси қорнидаги кичик эшикни очиб, бошини чиқарди: кўча тўла бола. Ҳайри хола неварасини етаклаб юрибди. Маҳалланинг «остин-устун бўлиб» кетмаганини кўрди. Оёғи остидаги ерга қаради: ер унинг назарида баайни хамир — лопиллаётгандай сезилди, қаттиқроқ қадам ташлагани қўрқиб, пошнадор туфлисини ечиб, шиппак кийиб олди. Кўчадан ўтиб кетаётган юк машинаси шоферига ўкрайиб имо билан дағдаға қилди. Кўча тўла болаларга ҳайрат билан қаради — унинг чопқир машинаси ҳам дарвоза орқасида эгарланган отдай шай турарди...

Фаридун домла битта-битта босиб, Ҳайри хола ёнига келди:

— Уйингиз қуламадими, кампир?

— Салом-алайкум, домла! — деди Ҳайри хола кетаётган ерида тўхтаб, — аввал саломлашиб олайлик, эсон-омонмисиз, бола-чақангиз соғми?

— Ҳаммаси жойида. Қалай, тинчликми? Дала-палада қариндош-уруғингиз йўқми? Невараларни олиб Эшонбозоргами, Қонқусгами... чиқиб кетсаларингиз бўлмайдими? Молдунё топилади!

— Деразаларни михлаб, ҳовлига ит бойлабсиз?

— Ҳа, албатта.

— Шаҳримдан чиқиб кетолмайман, айланай. Чиқадиганлар чиқаберсин. Ҳозир, сизга ўхшаган тушунган одамларнинг наздида ҳеч нима бўлмасам ҳам, илгари Октябрь район депутати бўлганман. Одамлар мени сайлашган — одамларни ташлаб қочолмайман, домлажон.

— Оббо-о, мен нима деяпману сиз нима деяпсиз! Шу маҳалда тар жимаи ҳол айтиб, сиёсат сўқадиган вақтми, кампир! Эсингизни йиғиб олинг... Худойи қилдиринглар, худойи...

— Худойи эмиша... эсингизни йиғиб олинг, прапесур домла! Васвасага тушиб қолибсиз. Эътиборли одам деб қараб, сизнинг қочишингиздан одамларнинг капалаги учиб кетди. Маҳалламизда бўлмаганингизда, сизни кўрмаганимизда зилзиланинг ваҳшати унчалик бўлмасди.

Шу аснода яна гумбурлаш бўлиб, ер силкинди. Бир лаҳзадан сўнг Фаридун Фаррухович дарбозаси очилиб, машинаси кўчага чиқди.

Ҳозирги вақтда юксак уюшқоқлик, собот-матонат, осойишталик, темирдек мустаҳкам интизом, Тошкентдаги табиий офат теварагида обивателларча тарқатилаётган ҳар қандай миш-миш ва иғвогарлик руҳидаги овозаларга қарши қатъий кураш олиб бориш ҳар қачонгидан кўра ҳам зарур. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективида юксак меҳнат ғайратини жўш урдириш, бутун кучларни сарф қилиб ишлаш, беш йиллик биринчи йил топшириқларини муваффақиятли бажармоқ учун ҳамма чораларни кўриш ғоят муҳимдир.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Халқаро ҳаёт

ФАРЗАНДЛАРГА САБОҚ

1945 йилда ғалаба куни туғилган чақалоқ ҳозир 21 га кирди, яъни 21 яшар инглиз ёки рус, француз ёки америка, немис ёки япон йигити бўлиб қолди. 21 ёш — аскар бўладиган айни пайт! Мен урушга жўнаганимда ёшим 21 да эди. Бошқа кўпгина тенгдошларим каби, мен ҳам бутун инсониятнинг келажаги ўша вақтда поёни кўринмаган шафқатсиз олишувнинг натижасига боғлиқ эканлигига қаттиқ ишонганим ҳолда фашизмга қарши жанг қилдим.

Агар биз бунга ишонмаганимизда, жанг қила олмаган ва ғалаба қозона олмаган бўлар эдик. Ғарбда гўё иккинчи жаҳон уруши «одатдаги уруш» эди, олдинги урушлардан ҳеч қандай фарқи йўқ, деб мулоҳаза юритиш одат тусига кириб қолган ҳозирги пайтда ҳам мен ўша ишончимдан қайтмоқчи эмасман.

Шу йилнинг апрелида инглиз ҳукумати Англия разведкасининг оккупация қилинган Франция территориясида партизанлар билан ҳамкорликда ўтказган операцияларининг расмий қисқача тарихини нашр қилдирди. Бу китобда француз қаршилик кўрсатиш қаҳрамонлари ролини камайтириб кўрсатишга уринилганлигини сезиш мумкин. Уруш йилларида Францияда, инглиз разведкасида хизмат қилган ва Британиянинг жасорат учун энг олий мукофоти билан тақдирланган Одетта Фэллоуз бундай тенденцияга қарши қатъий норозилик билдирди. «Бу китобчанинг автори Р. Д. Фут, фашистлар ўз қурбонларини ваҳшийларча қийноқ қилганлиги ҳақидаги ҳикоялар бўрттириб кўрсатилган, деб шаъма қилганда, ҳеч нарса йўқотгани йўқ,— деди Одетта Фэллоуз. — чунки унинг ўзини қийноқ қилишгани йўқ, ҳатто унинг бошига бундай хавф ҳам тушгани йўқ. Бунинг устига у фаолиятини «тарихий перспективада» кўрсатмоқчи бўлган органларда ҳеч қачон хизмат қилган ҳам эмас».

Фут ёзган китоб ҳозирги кунларда алоҳида бир нарса эмас. Бизда, Ғарбда Совет Иттифоқи ва бошқа антифашист кучлар уруш олиб борган вақтда қилинган ишларнинг ҳаммасининг тарихий аҳамиятини камайтириб кўрсатишга интилишлар кун сайин кучайиб бормоқда. Кимлардир янги авлодни уруш йилларида юз берган ва инсон бошига тушган кулфатларга мутлақо ишонмаслик руҳида тарбиялашни истаётганга ўхшайди.

Бундан бир ой муқаддам Лондонда Европа сиёсати масалаларида қайси қарашларни бир-бирига яқинлаштириш мумкинлиги ва қарашлардаги қайси тафовутлар принципиал характерда эканлигини аниқлаш учун тўпланган совет, инглиз, поляк ва америка редакторлари ўртасида дискуссия бўлиб ўтди. Дискуссия давомида сўзга чиққан делегатлар нутқларининг мазмуни менга номаълум, лекин совет элчихонаси ана шу учрашув қатнашчилари шарафига ўтказган қабул маросимида инглиз редакторларидан бири: поляк делегатлари, менимча, Ғарбий Германияда милитаризм ва неофашизмнинг қайта вужудга келаётганлигидан асоссиз равишда ташвишланмоқдалар, деб менга шикоят қилиб қолди.

«Буларнинг бизга нима кераги бор?— деди у жаҳл билан. — Уруш тамом бўлди. Биз ғалаба қозондик Энди нима учун олдингидек муштлашаверамиз? Герман милитаризми тўғрисидаги уйдирмаларни хаёлдан чиқариб ташлайдиган вақт келди! Немислар яна олдингидек уруш бошлашга қодир эмаслар. Йўқ, бу мутлақо мумкин бўлмаган гап!»

Ана шу редакторга билдирган эътирозларимни бу ерда келтириб ўтирмасам ҳам бўлади: ахир бундай ғалати ва фаросатсиз гапларга қандай жавоб бериш кераклигини Совет Иттифоқида ҳатто ўн яшар бола ҳам билади. Мен бу ерда «ғалати ва фаросатсиз гаплар» деган сўзларни ишлатдим. Чунки шу гапларни айтган инглиз қандайдир ғаразли ёки фаросатсиз киши эмас. У ўзи айтган бемаъни гапларга ишонади.

Лекин унинг фикри мамлакатимиз кенг жамоатчилигининг Ғарбий Германияга доир кайфияти учун характерли эмас.

Ҳозирги пайтда ўтакетган инглиз реакционерлари ўз моҳияти жиҳатидан қуйидагича бўлган «назария»ни тарқатмоқдалар: жаҳондаги аҳвол оқибат натижада икки қудратли давлат — Америка билан Совет Иттифоқи ўртасидаги рақобат билан белгиланар экан, бинобарин Ғарбий Германия амалда ҳеч қандай роль ўйнамайди. Шундай экан, ғарбий герман сиёсатчиларининг қандайдир хатти-ҳаракатларидан, улар ҳатто бир вақтлар Гитлер чанг солган территорияларнинг ҳаммасини ГФРга қўшишни талаб қилсалар ҳам, бундан ташвишланиб нима қиламиз? Ахир эндиликда бўладиган ҳар қандай урушда можаро негизида ана шу талаблар ётмайдику. Шундай экан, асабимизни бузиб нима қиламиз! — дейишади шўринг қурғур «назариячилар».

1938—1939 йилларда биз эшитган вайсақиликларга нақадар ўхшайди бу гаплар. Ўша йилларда Англиянинг бош министри Невиль Чемберлен Мюнхенга Гитлернинг олдига бориб, бир парча қоғоз билан қайтиб келган ва Гитлер билан тузилган битим ҳақидаги бу қоғозни боши узра силкитиб, инглиз халқига «Сизларга тинчлик, фахрли тинчлик олиб келдим!» деб мурожаат қилган эди. Гитлерни қандайдир тинчликсевар қилиб кўрсатишга уринган бу «фахрли тинчлик» бор-йўғи бир неча ой турди, холос. Гитлер Чехословакияга шошилинч равишда бостириб кирди, буни Чемберлен олдиндан билар эди. Аммо ўша вақтда Гитлернинг бу ҳаракатлари бизни заррача ҳам ташвишлантирмаслиги керак, деб ўйлашар эди. Чунки ўша вақтда Гитлер ўз агрессияси тиғини Ғарбга эмас, балки Шарққа қаратган эди.

Мана энди ўшандақа гаплар яна бошланди. Ғарбий Германияда ҳатто судлар, армия, давлат граждан хизмати собиқ нацистлар қўлида бўлса ҳам, жаноб Штраус ўттиз йил муқаддам Гитлер айтган гапларга ўхшаш гапларни айтаётган бўлса ҳам, нима учун энди ғарбий герман милитаризмидан ташвишланар эканмиз? Ахир ғарбий герман милитаризми ўз агрессияси тиғини Ғарбга эмас, Шарққа қаратмоқдаку! — демоқдалар.

Ҳозир ёшим элликка яқинлашиб қолди. Менинг авлодим ўз қисматига тушган ишни бажарди, очиғини айтганда, мен ўзимиз қилган ишларни эслатиш учун зарурат бўлмаслигини афзал кўрар эдим. Агар биз болаларимизга: «Уруш бутунлай ва батамом йўқ қилиб юборилди. Ташвишланманглар. У ҳеч қачон такрорланмайди» дея олсак, минг марта яхши бўларди. Аммо ўтмишда у қандай юз бергани маълумлиги сабабли, ҳозир 21 ёшга кирган фарзандларимизга эриш туюлса ҳам, унинг такрорланиши мумкинлигини биз яхши биламиз.

Ғарбий герман ҳарбийлари ўз миллий ғурурини пеш қилиб, яна Европани босиб олиш планларини тузаётганлигини кўриб туриб, бонг урмай тура олмаймиз. Ўтган уруш жентельменларча «яккама-якка олишув» эди, деган фикр китобларда ва пропаганда аппарати орқали қатъият билан ўтказилаётган ҳозирги пайтда биз бу урушда ҳеч қандай «жентельменлик» бўлмаганини, бу «яккама-якка олишув» жаллодлик ва қотилликни ўзига касб қилиб олган кишилар билан, қалби нафрат ва ғазабга тўлиб ана шу жаллод ва қотилларга қарши курашга отланган эрксевар халқлар ўртасида бўлганлигини эслатиб ўтишга мажбурмиз.

Лондонда ҳукумат муассасалари жойлашган Уайтхолл кўчасида биринчи жаҳон урушида ҳалок бўлган аскарлар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик — Сенотаф бор. Иккинчи жаҳон урушига қадар бизда «жентельменча» бир одат бор эди: ҳатто автобусда кетаётганда ҳам, Сенотаф олдида бошдан шляпа олиниб, аскарлар хотираси ёдга олинарди. Бу чиройли ҳаракат! Эсимда бор, ўша вақтда ёш йигит эдим. Аммо мени бу одат жаҳлимни чиқарарди: тош тахта олдида шляпасини кўтариш 1914—1918 йилларда Францияда ифлос окопларда ўлдирилган аскарлар хотираси устидан кулишдек бўлиб кўринарди менга. Бу ҳаракат уларни ўлимга юборган кишилардан кўпчилигининг виждонини жуда осон хотиржам қиларди.

Иккинчи жаҳон урушида иттифоқчилар герман милитаризми устидан ғалаба қозонгандан сўнг, биз, инглизлар Лондонда ҳалок бўлганлар шарафига янги ёдгорлик тиклаб ўтирмадик, балки Сенотафни 1939—1945 йиллардаги жангларда ҳалок бўлган аскарлар хотираси учун ҳам ёдгорлик деб ҳисобладик. Бугун Сенотаф ёнидан ўтаётиб биз бошимиздан шляпани олмаймиз, чунки, менимча, ҳалок бўлганлар хотираси шунчалик азоб уқубатли кечмишлар билан боғлиқ бўлганлигини ва улар биз учун жуда муҳимлигини, жентельменларча ҳаракат қилиб, бошдан шляпани олиш билан туйғуларимизни ифода эта олмаслигимизни ҳар бир киши тушунади.

Бу ўринда гап фақат ҳалок бўлганлар хотирасини этарли даражада ҳурматлаш тўғрисидагина эмас. Мен ўз фарзандларимни уруш даҳшатли нарса, фашизм энг ашаддий даҳшат деган эътиқодда тарбиялашга ҳаракат қиламан. Менимча, шундай қилсак, ўтган урушда ҳалок бўлганлар хотирасини энг яхши тарзда эслаган бўламиз. Биз янги жаҳон урушини истамаймиз, лекин шу билан бирга биз урушни истаётганлар, бизни қўрқитишга уриниб, ўзининг агрессивлиги билан игво қилаётганлар олдида ҳеч қачон жим қараб турмаслигимиз лозим. Бизнинг бурчимиз, — уларни ҳаддидан ошиб кетмай туриб йўлини тўсиб қўйишдир. Фақат шундай қилсаккина учинчи жаҳон урушининг олдини олишимиз мумкин, фақат шундай қилсаккина ҳаётни сақлаб қолишимиз, буюк ғалаба самараларини сақлаб қолишимиз мумкин.

Бугун биз ўз фарзандларимизга ўтмишдан ана шундай сабоқ беришимиз керак!

Жеймс ОЛДРИЖ,
инглиз ёзувчиси.
(АПН).

Лондон, май.

АПАРТЕИД СИЁСАТИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН

НЬЮ-ЙОРК, 13 май. (ТАСС). Совет Иттифоқи Жанубий Африка республикаси ҳукуматининг Апартеид сиёсати юзасидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг экспертлар комитети ишида қатнашишга тайёр эканлигини билдирди.

Бош Ассамблеянинг йигирманчи сессияси бу комитетни кенгайтиришга қарор берган эди. Бу қарорни ёқлаб овоз берган ғарб давлатлари кейинчалик бу комитет составига киришдан бош тортдилар, ваҳолонки, резолюция шартларига мувофиқ, улар ирқчи Жанубий Африка республикаси билан савдо-сотиқ қилувчи асосий давлатлар бўлганликлари учун комитетда иштирок қилишлари керак эди.

СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Н. Т. Федоренко кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси йигирманчи сессиясининг раиси Фанфанига юборган мактубида Совет Иттифоқи Апартеид сиёсати юзасидан тузилган комитетнинг фаолиятига катта аҳамият бераётганлигини таъкидлади. Совет Иттифоқи комитетнинг қўшимча аъзоларини тайинлаш иложи бўлиши ёки бўлмаслигидан қатъи назар, комитет ўзининг ҳозирги составида дарҳол ишга киришмоғи керак, деган фикрда турибди.

Жанубий Африка республикасидаги режим ўтказиб келаётган ирқчилик сиёсати масаласида Совет Иттифоқининг тутган позицияси, дейилади мактубда, ҳаммага маълум. Совет Иттифоқи инсониятга душманчиликдан иборат апартеид сиёсатига ҳар доим қарши чиқиб келди ва қарши чиқа беради. СССР Жанубий Африка республикаси билан дипломатия муносабатлари ҳам, консуллик муносабатлари ҳам ўрнатгани йўқ. СССР у билан савдо алоқалари ҳам ўрнатган эмас. Совет Иттифоқи шармандали апартеид сиёсатига тезроқ чек қўйиш учун ёрдам берадиган ҳар қандай тадбирларни бундан буён ҳам қўллаб-қувватлашга тайёр эканлигини бир неча бор айтди.

Мактубнинг нусхаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Танга юборилди.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ОММАВИЙ ЗАБАСТОВКАЛАРИ

АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. Такси ҳайдовчиларидан 18 минг киши — Нью-Йоркдаги такси ҳайдовчиларнинг учдан икки қисми меҳнат ҳақининг оширилишини талаб қилиб забастовка ўтказа бошлади. Такси ҳайдовчилари касаба союзи билан корхона эгалари ўртасидаги музокаралар ҳеч натижа бермай, тўхтаб қолганлиги муносабати билан забастовка эълон қилинган эди.

АНГЛИЯ

ЛОНДОН. Корбидаги (Нортгемптон графлиги) пўлат эритиш заводи ишчиларидан 400 кишининг бир ҳафтадан кўпроқ вақт илгари бошлаган забастовкаси давом этмоқда. Ишчилар беш ишчининг ишдан бўшатилганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар.

«Хаукер—Сиддли Дайнэмикс Лимитед» фирмаси (Ковентри) чертежчилари ва техника ходимларидан 250 дан ортиқ кишининг забастовкаси ўн икки ҳафтадан буён давом этмоқда. Улар отпуска муддатининг узайтирилишини талаб қилмоқдалар. Бунинг натижасида компания НАТОнинг ҳарбий заказларини бажармай қўйишга мажбур бўлди.

ГРЕЦИЯ

АФИНА. Греция давлат электр компаниясининг техник ходимлари уч кунлик забастовка ўтказмоқдалар. Ҳукумат мамлакатни электр энергияси билан таъминламоқ учун икки минг техник хизматчини мажбурий тартибда ишга сафарбар қилди. (ТАСС).

ШАХМАТ

ПЕТРОСЯНМИ ЁКИ СПАССКИЙ?

Шахматчиларни уч тоифага бўлган эди, собиқ жаҳон чемпиони Эммануиль Ласкер. Баъзилар ютқазгандан кейин ҳам ҳеч нарса бўлмагандек ўйнайверади. Ўйини сира пасаймайди, асаби ақл воситасида идора қилиниб туради. Бунинг учун шахматчи вазмин бўлиши, мувозанатни сақлаб олиши даркор. Капабланкага келганда у камдан-кам ютқазган, кетма-кет икки марта мағлубиятга учраш нималигини шу пайтгача, Алехин билан матч ўйнагунга қадар билмаган. Мабодо енгилиб қолса, эртасига ҳақиқий жангдан бўйин товлаб тезда дуранг қиларди. Шу тариқа иккинчи мағлубиятнинг олдини олиб, ўзига келиб оларди.

— Алехинни қайси тоифага қўшасиз доктор, деб сўраганларида кўпни кўрган, 27 йил шахмат тахтида ҳукмронлик қилган Ласкер — Россия чемпиони — бошқалардан фарқ қилади. Ажойиб шахмат жангчиси Алехин ўзида шундай мардоналик, шунақа кучли ирода пайдо қилганки, ютқазганининг эртасига янада зўр ўйнарди, рақибига йўлбарсдек ташланарди. Дастлабки турнирда менга ютқазиб қўйди. Эртасига немис гроссмейстери Зигфрид Таррашни, яна бир кун ўтказиб Америка чемпиони Фрэнк Маршаллни дабдала қилди. Ҳа, чапақай жаҳли чиққан эди. Иккинчи даврада тағин менга ютқазиб қўйди. Эртасига Таррашнинг таъзирини берди. Капабланка билан ўйнаётган матчнинг бошида Алехин қандай матонат, ирода кўрсатди-ки! Олтита тишини олдириб ташлашга тўғри келган, унга. Тишни кечқурун соат ўн бирларда суғиришган. Шунинг эртасига эса, баъзан жағини боғлаган ҳолда навбатдаги партияни ўйнаган. Бу ҳазил гап эмас!

Жаҳон биринчилиги учун ўтаётган Петросян—Спасский матчини ўша, бундан қирқ йил муқаддам Буэнос-Айресда ўтказилган шахмат тарихида машҳур Капабланка — Алехин баҳсига ўхшатилаётгани бежиз эмас. Матчнинг ярми — ўн икки партиясидан сўнг кўп кишилар, Петросянни икки очко ўзиб кетдими, Спасскийнинг иши энди чатоқ, матчни бой берди ҳисоб, деган хулосага келишди. Ҳақиқат эса бошқача бўлиб чиқяпти. Хўш матчнинг иккинчи ярми қандай бошланди?

Ўн учинчи партияда даъвогар олтинчи марта шоҳи олдидаги пиёдани суриб, рақибига: яна ўша Каро-Каннми? дегандек назар ташлади. Ҳа, яна ўша синовдан ўтган Каро-Канн ҳимояси ишга солинди. Спасский бу сафар бошқачароқ тарзда ўйнаб, яхшироқ позицияга эришди. Жаҳон чемпиони қийинчиликдан қутулиш учун бир руҳини от ва бир пиёдага алмаштирди. Аммо мушкули осонлашмади: юриш сайин Спасскийнинг аҳволи яхшилана борди. 41-юришда бу ўйин кечиктирилиб, эртасига давом эттирилди. Петросяннинг ажойиб ҳимоялганига қарамай, тобора ишнинг пачаваси чиқа бошлади. 10 соат давом этган бу ўйин 91-юришда яна кечиктирилди. Энди Спасскийнинг ғалаба қилиши яққол бўлиб қолди.

Белгиланган тартибга кўра, ўтган жума куни навбатдаги ўн тўртинчи партия ўйналди. Бунисида ҳам Спасскийнинг қўли баландроқ. Кураш энди қизийдиган бўлди. Жаҳси шахмат аҳли ҳам мана шуни кутиб турган эди-да?

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ЧЕХОСЛОВАКИЯДА СОВЕТ ФИЛЬМИ ҲАФТАСИ

ПРАГА, 13 май. (ТАСС). Прагада Михаил Роммнинг «Одатдаги фашизм» фильмини кўрсатиш билан кеча совет фильмлари ҳафтаси бошланди. Бу ҳафталик Чехословакия Совет армияси томонидан озод қилинган куннинг 21 йиллигига бағишланган байрам доирасида ўтказилади.

Пойтахтдаги «У градеб» кинотеатрида ҳафталикнинг очилиш маросимида қатнашиш учун мактаб ва маданият министрлиги, ташқи ишлар министрлиги, Чехословакия—Совет дўстлиги иттифоқи вакиллари, Чехословакия Социалистик Республикаси пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, шунингдек совет элчихонасининг вакиллари тўпланишди. РСФСР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография комитети раиси А. Г. Филиппов бошчилигидаги Совет кинематографияси арбоблари делегацияси фестивалга келди.

«Одатдаги фашизм» фильми зўр қизиқиш билан томоша қилинди.

Совет кинофильмлари ҳафтаси Чехословакиянинг 27 шаҳрида ўтказилади.

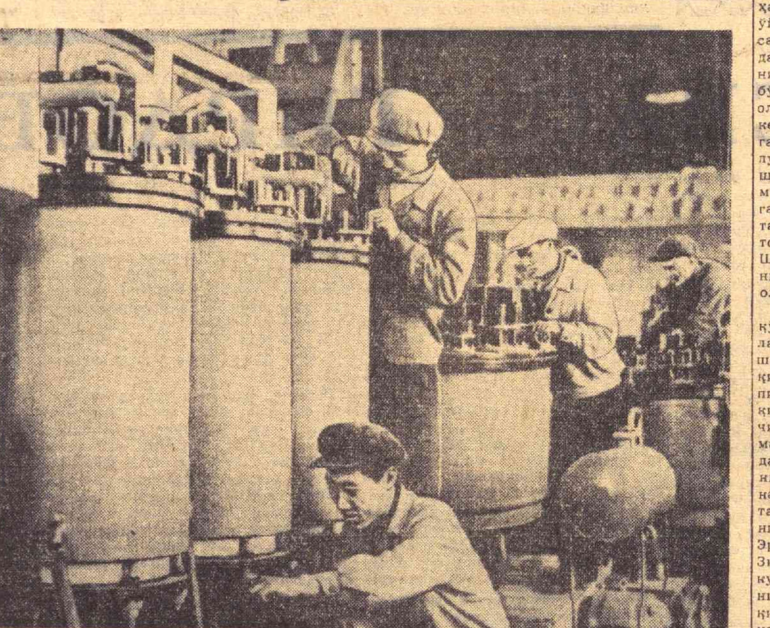

Корея Халқ Демократик Республикаси. Суратда: Пхеньяндаги электр ускуналар заводи цехида. Корхона ишчилари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашмоқдалар.

ЦТАК—ТАСС фотоси.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев 13 майда Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси Сэр Жефри Харрисонни қабул қилиб, унга қуйидаги баёнотни берди.

«Буюк Британия Мудофаа министрлигининг 1966 йил 6 апрелдаги ахборотига кўра, шу йил ёзи ва кузида Ғарбий Германия қўшинларига маневрлар ва жанговар машқлар ўтказиш учун Англия территориясидан фойдаланиш имконияти яна бериб қўйилади. Бундесвернинг ракетачи бўлинмалари ядроли зарбдор қалпоқларни элтиб қўя олувчи бошқариладиган «сержент» ракеталарини гебрид оролларида жанговар шароитда учириб кўрадилар. Бундан ташқари, инглиз матбуотида босилган хабарлардан маълум бўлишича, Бундесвернинг саккизта танкчи батальони Жанубий Уэльсдаги Каслмартин танкодромида маневрлар ва жанговар отишмалар ўтказади. Бу йил Британия оролларида ўтказиладиган машқ ва маневрларда Ғарбий Германия армиясининг солдат ва офицерларидан жами беш мингга яқин кишининг иштирок этиши мўлжалланади.

Бу фактлар Буюк Британия ҳукумати Ғарбий Германияни милитаризациялаштиришга кўмаклашиш сиёсатини давом эттираётганлигини кўрсатиб турибди. Ғарбий Германиянинг милитаристик доиралари ялпи қирғин қуролини қўлга киритишга тобора жон-жаҳди билан интилаётган бир шароитда бундай йўл айниқса хатарли тус олмоқда. Бу сиёсатни инглиз раҳбар арбобларининг Буюк Британия «ядро қуроли немислар қўлига ўтиб қолишига ҳеч қачон рози бўлмайди», деб ишонтириб айтган гаплари билан сира қовуштириб бўлмайди.

Шуниси диққатга сазоворки, лейбористлар партиясининг раҳбарлари Бундесвернинг Англияда танк машқлари ўтказишига ўз вақтида қатъиян қарши чиққан эдилар. Бинобарин, Буюк Британия ҳукумати ана шу тамоман асосли позициядан бош тортаётганлигининг, у Бундесвер раҳбарларига тобора ён бериб, ҳатто Бундесверни ракета-ядро қуролига шерик қилишни осонлаштирувчи чораларни кўраётганлигининг сабабларини айниқса тушуниб бўлмайди.

Совет ҳукумати бу фактларга нисбатан ўз муносабатини Буюк Британия ҳукуматига билдириб қўйишни зарур деб топди, зотан, Буюк Британия Совет Иттифоқи, АҚШ ва Франция қатори Германия тўғрисидаги Потсдам битимларининг ҳамда иттифоқчилар ўртасида тузилган бошқа битимларнинг қатнашчиси бўлиб, шу битимларга кўра, бу тўрт давлат Германия энди ҳеч қачон ўз қўшниларига ва бутун дунёда тинчликни сақлаб туришга таҳдид солмайдиган бўлиши учун герман милитаризмининг яна бош кўтаришига йўл қўймасликка қаратилган ҳамма чораларни кўриш тўғрисида тантанали мажбурият олганлар.

Совет ҳукумати умид қиладики, Буюк Британия ҳукумати айтилган мулоҳазаларни тамоман масъулият билан кўриб чиқади ҳамда ўзининг халқаро мажбуриятларига монанд равишда тегишли хулосалар чиқариб олади».

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.30 — **Концерт** (Оҳангарон шаҳридаги 19-мактаб ўқувчилари ижросида).

Ўзбек тилида: 11.15 — **Отни ким эгарлайди** (бадиий фильм), 12.30 — **Пионерлар уйида** (мактаб ўқувчилари учун).

13.00 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 17.00 — **Телевизион янгиликлар**, 17.20 — **Совет киноси.**

Ўзбек тилида: 17.30 — **Ёшлар орбитаси** (кинофильм), 17.50 — **Телевизион янгиликлар**, 18.05 — **Совет Шарқи эстрадаси**, 18.45 — **Ғазалхон ёшлигим** («Ёшлик» студияси).

20.20 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/V да кундуз **Боғчасарой фонтани**, кечқурун **Зулматдан зиё.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/V да **Тошболта ошиқ**, 16/V да **Ота ўғли.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Тиниқ кўллар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кеч соат 8 ярим ва 10 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
16 майда

катта концерт

Концертда: СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева, Саодат Қобилова, Галия Измайлова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов, Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова, Гулнора Маваева**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Йўлдошев, Михаил Давидов, Жўра Қосимов, Ҳалима Комиловалар** қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1966 йил 26 май эрталаб соат 11 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети филология факультетининг илмий совети мажлисида (Университет кўчаси, физик корпус, 215-аудитория)

Р. Собирова — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Тарихий романчи — Сергей Бородиннинг бадиий маҳорати ҳақида («Самарқанд осмонида юлдузлар» романи асосида)» деган темада.

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

1966 йил 26 май кундуз соат 2 да, Тошкент Давлат медицина институтида медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Х. И. Тошбоев — даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совети мажлисида (акт зали): «Изопироид санчиқ ўтидан олинган тализопин алкалоидни фармакологик текшириш» деган темада.

А. Латипов — санитария-гигиена факультетининг илмий совети мажлисида (инфекцион клиника конференц-зали): «Эндемик бўқоқнинг келиб чиқишида баъзи ўсимлик овқат маҳсулотларининг роли» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

АКАДЕМИК И. П. ПАВЛОВ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

фалсафа (ўзбек тилида), гистология ва социал гигиена (соғлиқни сақлашни ташкил қилиш билан) кафедраларининг вакант старший ўқитувчилари вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати—29/V гача.
Адрес: Самарқанд шаҳар, Артем кўчаси, 23-уй.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

наборшчиклар, печатниклар, линотипчилар, токарлар, слесарлар, газоэлектросварчи, электромонтёрлар, қоғоз қирқувчи, примёшчиклар, ёрдамчи ишчилар, юкчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қаватда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32317. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ — 107. Индекс 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 08415